ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ–2

೬

ಆರನೆಯ ತರಗತಿ

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
೬ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೦೩.

ಪರಿವಿಡಿ

Z2P5B9

ಗದ್ಯ ಭಾಗ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು	ಕೃತಿಕಾರರು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
೫.	ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದ ಕೊಕ್ಕರೆ	ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ	೧
೬.	ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಜಾತ್ರೆ	ಸಮಿತಿ ರಚನೆ	೬
೭.	ಯಾಣ ಕುರಿತೊಂದು ಪತ್ರ	ಸಮಿತಿ ರಚನೆ	೧೪
೮.	ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ	ಸಮಿತಿ ರಚನೆ	೨೩
	ಪದ್ಯ ಭಾಗ		
೫.	ನೀ ನನಗಿದ್ದರೆ	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣರೈ	೩೩
೬.	ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ	ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ	೩೭
೭.	ಹೃದಯ ವಚನಗಳು	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೪೩
೮.	ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ	ಪ.ಗು. ಸಿದ್ಧಾಪುರ	೪೭
	ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು		
೩.	ಗಾಢ ಕತ್ತಲು ಮತ್ತು ಗುಮ್ಮಗಳು (ಗದ್ಯ)	ವಿಜಯಶ್ರೀ ಹಾಲಾಡಿ	೫೪
೪.	ಹುಚ್ಚು ಹುರುಳು (ಪತ್ರ)	ಬೀಚಿ	೫೭
೫.	ಇರುವೆಯ ಪಯಣ (ಪದ್ಯ)	ಡಾ. ಎನ್.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ	೬೧

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಗದ್ಯ ಭಾಗ

೫. ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದ ಕೊಕ್ಕರೆ

E4G1B2

– ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ

ಪ್ರವೇಶ : 'ಬದುಕು, ಬದುಕಲು ಬಿಡು' ಇದು ಪ್ರಕೃತಿ ಧರ್ಮ. ಪರೋಪಕಾರ, ಸಹಕಾರ, ಪ್ರೀತಿ, ಕರುಣೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ಬದುಕಿದರೆ, ಬದುಕು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆಗಳಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಒಳಿತೆಂಬುದು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಲೇಬೇಕು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ಬದುಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯತನ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ರಂಜನೀಯ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತ ದಂಪತಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಹರಿ ಎಂಬ ಮಗನು ಇದ್ದನು. ಅವನು ಸದ್ಗುಣವುಳ್ಳವನು ಮತ್ತು ಕರುಣಾಳುವೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಕೊಳವೊಂದರ ಬಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಕೊಕ್ಕರೆಯೊಂದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅವನು ಕನಿಕರದಿಂದ ಬಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಮೈಯೊಳಗೆ ಚುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಣವೊಂದು ಕಂಡಿತು. ಹರಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಬಾಣವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದನು. ಗಾಯಕ್ಕೆ ತನಗೆ ತಿಳಿದ ರಸಮೂಲಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಕೊಕ್ಕರೆಯ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು ಹರಿಯು ಕೊಕ್ಕರೆಯ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟನು. ಒಂದು ದಿನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು "ನನಗೆ ತಂದೆ–ತಾಯಿ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ಇದ್ದಾನಂತೆ, ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಜಾಗ ಕೊಡ್ತೀರಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಹುಡುಗಿ ರಾತ್ರಿಯ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ರೈತನ ವೃದ್ಧ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನೆರವಾದಳು. ಮನೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಿ, ಸಾರಿಸಿ ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಿದಳು. ಮರುದಿನ ಆ ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಗಳು "ಹುಡುಗಿ, ನೀನು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಡು, ನಮ್ಮ ಮಗಳ ಹಾಗೆ ನೋಡ್ಕೋತೇವೆ" ಎಂದರು. ಹುಡುಗಿಯು ಒಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಳು. ಹರಿಗೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಾರದುದರಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಬಂತು. ರೈತ ದಂಪತಿಗಳು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹುಡುಗಿ ಅಂದಳು "ಮೂರು ದಿವಸ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ, ಪೀತಾಂಬರ ನೇಯ್ದು ಕೊಡ್ತೇನಿ. ನೀವ್ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಬರಬಾರದು, ಊಟವನ್ನು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಿಟ್ಟರೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಬಂದು ತಿನ್ಕೋತೇನೆ".

ಅಂತೆಯೇ ಹುಡುಗಿ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಅನ್ನಸಾರುಗಳ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿ, ಬೆಳಗೆದ್ದು ಖಾಲಿಯಾದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

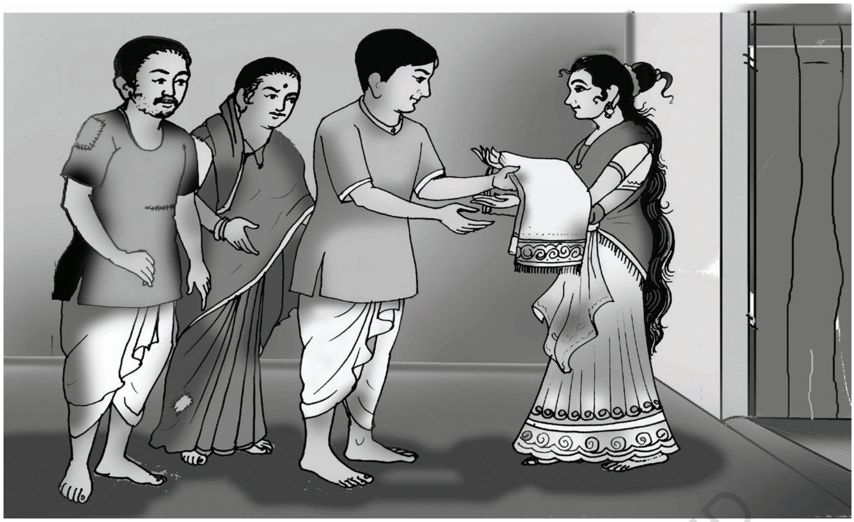

ಮೂರು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಹುಡುಗಿ ಹೊರಬಂದಾಗ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೀತಾಂಬರವಿತ್ತು. "ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾರಿ ಬನ್ನಿ" ಎಂದಳು ಹುಡುಗಿ. ಹರಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದನು. ಪೀತಾಂಬರಕ್ಕೆ ನೂರಾರುವರಹಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವರೆಲ್ಲ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ಮರುವರ್ಷವೂ ಕ್ಷಾಮ ಬಂತು ಮತ್ತೆ ಹುಡುಗಿ, "ಮೂರು ದಿನ ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಯಿತು, ಎರಡು ದಿನ ಕಳೆಯಿತು. ಹರಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಇರಲಾರದಾದನು. ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡನು. ಬಾಗಿಲನು ನೂಕಿ ಒಳಗೆ ಹೋದನು. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ದಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಕ್ಕರೆಯೊಂದು ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ನೇಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ತಾನು ಕಾಪಾಡಿದ ಹಕ್ಕಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಗೆ ಸಂಶಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಕ್ಕರೆ ಎಂದಿತು "ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನೀನ್ಯಾಕೆ ಒಳಗೆ ಬಂದೆ? ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಯಿತಲ್ಲಾ!" ಹರಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತನು. "ನಿಜ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾನು ನೀನು ಕಾಪಾಡಿದ ಕೊಕ್ಕರೆಯೇ! ನಿನಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದೆ, ನೀನೀಗ ಒಳ ಬರದಿದ್ದರೆ ಪೀತಾಂಬರದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಹೊರಬಂದು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗ್ತಿದ್ದೆ, ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ನಾನು ಹುಡುಗಿಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೋಗು, ಈಗ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿರೋ ಪೀತಾಂಬರ ಮಾರು, ನಿಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವಿಡಿ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಗ್ತದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕೊಕ್ಕರೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಕೌಶಲ : ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ : ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಅವರು **೧೯೩೪ರ ಮೇ ೧೭ರಂದು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ**ಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅನುಪಮಾ ಅವರಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರೊಬ್ಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಲೇಖಕಿ. **'ಕೇಳು ಕಿಶೋರಿ'** ಹಾಗೂ **'ತಾಯಿ ಮಗು' 'ಅನಂತಗೀತ', 'ಶ್ವೇತಾಂಬರಿ', 'ಹಿಮದ ಹೂ', 'ಆಳ', 'ದಿಟ್ಟೆ'** ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ **ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸೋವಿಯತ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ನೆಹರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ** ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ರಸಮೂಲಿಕೆ–ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ, ಔಷಧಿ; ಕೊಳ–ಸರೋವರ; ನೆರವು–ಸಹಾಯ; ವೃದ್ಧ–ವಯಸ್ಸಾದ; ಕ್ಷಾಮ–ಬರಗಾಲ; ಆದೇಶ–ಆಜ್ಞೆ; ವರಹ–ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ; ನೇಯುವುದು–ತಯಾರಿಸು, ಹೆಣೆಯುವುದು; ಕರುಣಾಳು–ಕನಿಕರವುಳ್ಳವನು; ಪೀತಾಂಬರ–ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹರಿಯ ಗುಣ ಎಂತಹುದು?

೨. ಕೊಕ್ಕರೆಗೆ ಏನಾಗಿತ್ತು?

೩. ಹರಿಯು ಕೊಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಚರಿಸಿದನು?

೪. ವೃದ್ಧ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹುಡುಗಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?

೫. ಹರಿಗೆ ಪೀತಾಂಬರ ಮಾರಿದಾಗ ಬಂದ ಹಣವೆಷ್ಟು?

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹುಡುಗಿ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು?

೨. ಹರಿಯು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಉಂಟಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

ಇ. ಈ ಮಾತುಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ನಮ್ಮ ಮಗಳ ಹಾಗೆ ನೋಡ್ಕೋತೇವೆ."

೨. "ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾರಿ ಬನ್ನಿ."

೩. "ನಾನು ನೀನು ಕಾಪಾಡಿದ ಕೊಕ್ಕರೆಯೇ!"

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಅ. ಸರ್ವನಾಮಗಳು :

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ

ಪುಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಬಂದವು; ಅವಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿದಳು.

ಶಂತನು ಒಬ್ಬ ರಾಜ; ಆತನು ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಮೊದಲನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಅವಳು' ಎಂಬ ಪದವು 'ಪುಟ್ಟಿ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಆತನು' ಎಂಬ ಪದವು 'ಶಂತನು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶಂತನು ಎಂಬುವು ನಾಮಪದಗಳಾಗಿವೆ. 'ಅವಳು', 'ಆತನು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳು 'ಸರ್ವನಾಮಗಳು.'

ಅದು, ಇದು, ಅವಳು, ಇವನು, ನಾನು, ನೀನು, ನೀವು, ನಾವು, ತಾವು, ಅವರು, ಇವರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸರ್ವನಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಬಳಸುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ

- ಗುರುಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.
- ಮೋತಿ ಜಾನ್ಸನ್‌ನ ನಾಯಿ. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಬಲು ಪ್ರಿಯ.
- ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಿ ಇಬ್ಬರು ಗೆಳತಿಯರು. ಇವರು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟರು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು, ಅದು, ಇವರು ಎಂಬ ಪದಗಳು ನಾಮಪದದ ಬದಲಾಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾಮಪದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತತ್ಸಮ–ತದ್ಭವ

ತತ್ಸಮ : **ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬಳಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು 'ತತ್ಸಮ'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.**

ತತ್+ಸಮ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಕ್ಕೆ) ಸಮಾನವಾದುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಉದಾ: **ಶ್ರೀ, ಸೂರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಪುಸ್ತಕ, ಸರಸ್ವತಿ.**

ತದ್ಭವ : ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಬರುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ತದ್ಭವ'ಗಳೆನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಸಜ್ಜೆ, ಲಕುಮಿ, ಹದಿಬದೆ, ಸಿರಿ, ಚಾಗ, ಹೊತ್ತಗೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ತತ್ಸಮ	ತದ್ಭವ		ತತ್ಸಮ	ತದ್ಭವ
ಆರ್ಯ	ಅಜ್ಜ		ನಿತ್ಯ	ನಿಚ್ಚ
ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ		ಪದ್ಮ	ಪದುಮ
ಚಂದ್ರ	ಚಂದಿರ		ಭಕ್ತಿ	ಬಕುತಿ
ವಿಜ್ಞಾನ	ಬಿನ್ನಣ		ವೀಥಿ	ಬೀದಿ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

* * * * *

೬. ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಜಾತ್ರೆ

H3L8H1

– ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

ಪ್ರವೇಶ : ಭಾರತವು ನೂರಾರು ಮತಮಾನ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ತನ್ನ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಮಾಜಸೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭಾರತವು ಜಾತ್ರೆಗಳ ನಾಡು ಕೂಡ ಹೌದು. ಜಾತ್ರೆ ಎಂದರೆ ಸಂಭ್ರಮ. ಇಡೀ ಸಮಾಜವು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಜೊತೆಯಾಗುವ, ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವು ಜಾತ್ರೆಯಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತ್ರೆಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರುತ್ತವೆ. ನೂರಾರು ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಯ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ, ಆಚರಣೆಗಳ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ. ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರವೂ ಹೌದು. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಠಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರೂಢಸ್ವಾಮಿಯ ಮಠವೂ ಒಂದು. ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಜಾತ್ರೆಯ ದಿನ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನರ ಗದ್ದಲವೇ ಗದ್ದಲ. ರೈಲುನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಗರ. ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೂರದೂರದ ಊರುಗಳಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧಾರೂಢಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತರು ಅಂದು ಜಾತ್ರೆಗೆಂದು ಜಮಾಯಿಸುವರು.

ನೆರೆಯೂರಾದ ಅದರಗುಂಜಿಯ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಜ್ಜಾದರು. ಸದಾನಂದನು ಆರನೆಯ ತರಗತಿಯ ಹಿರೇಮಣಿ. ಅವನು ತನ್ನ ತರಗತಿಯ ಬಾಲಕರನ್ನು

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಜಾತ್ರೆಗೆ ನಡೆದನು. ಗುರುಗಳು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಡುತ್ತ ಅವರು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸಾಗಿದರು. ಆಗಾಗ ಹುಡುಗರು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಉತ್ತರಿಸುವುದೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ತರಗತಿಯ ಚೂಟಿ ಹುಡುಗ ರುಸ್ತುಮ್, "ಗುರುಗಳೆ, ಈ ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸ ಏನು, ಇದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

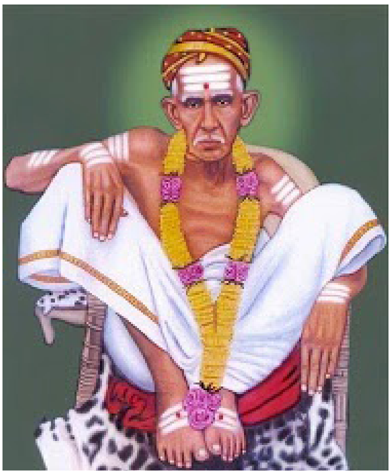

"ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು ಒಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ಸಂತರು. ಅವರು ಮೂಲತಃ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಳಕಾಪುರದವರು. ೧೮೩೬ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದ ಐಹಿಕ ಸುಖಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿ ಬಂದು ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಲೋಕಸಂಚಾರಿಯಾದರು. ಹಾಗೆ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತನ್ನ ೪೧ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತರು. ಇದನ್ನೇ ತನ್ನ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಂಬಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಿದರು. ದೇವರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಕಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ದೂರಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಪ್ರೇರಣೆ ತುಂಬಿದರು. "ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ" ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಾತಿಭೇದಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು" ಎಂದರು ಗುರುಗಳು.

"ಗುರುಗಳೇ, ಮಠ ಎಂದರೇನು? ಅದು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು ಹಸೀನಾ.

"ಹಸೀನಾ, ಮಠ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸಮಾಜದ ಮಂದಿಗೆ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಒಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಜನರಿಗೆ ಅಂಥದೊಂದು ಭದ್ರತೆ, ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಮಠಗಳು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಮಠಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಊಟ–ವಸತಿ ನೀಡಬಹುದು, ದಿಕ್ಕುತೋಚದವರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ನೀಡುವ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬಹುದು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಧರ್ಮದೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಂಡಿತರ ಪ್ರವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮಠವೆಂದರೆ ಸಮಾಜವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಕಿನಾರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ದೀಪಸ್ತಂಭ" ಉತ್ತರಿಸಿದರು ಗುರುಗಳು.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ ಎಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ, ಸಂವಾದಗಳು ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿಯ ದಣಿವು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಸದಾನಂದ: ಗುರುಗಳೇ, ಮಠದ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಗುರುಗಳು: ಬಾಲಕರೇ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಭಜನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆಚೆಗೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಭಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ಬಯಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಕೆಲವು ಜನರು ಅಡುಗೆಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೂ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬಂದ ಪರ ಊರಿನ ಜನರು ಮಠದಲ್ಲಿಯೇ ಊಟ ಮಾಡುವರು. ಅದರಗುಂಜಿಯ ಶಾಲೆಯ ಬಾಲಕರು ಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ನೀರು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಮಠದಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರು. ತುಸು ಹೊತ್ತು ಮಠದ ಆವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ಮಠದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಂಟಪವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ತಳಿರುತೋರಣಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಅರಿವೆ ಸುತ್ತಿ, ಪತಾಕೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ತೇರು ನಿಂತಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಜನರೆಲ್ಲ ತೇರು ನೋಡಲು ಸೇರಿದರು. ಕೆಲವರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ಕೆಲವರು ತೇರಿನ ಹಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ಅವರ ಸಮೀಪ ನಿಂತರು. ಎಲ್ಲರೂ "ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ!" ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಗುತ್ತ ತೇರನ್ನು ಎಳೆಯತೊಡಗಿದರು.

ಸದಾನಂದ: ಅಗೋ ನೋಡಿ! ತೇರು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೇರಿಗೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಪತಾಕೆಗಳಿವೆ. ಗಾಳಿಗೆ ಅವು ಪಟಪಟ ಹಾರುತ್ತಿವೆ.

ಹನುಮ : ತೇರಿನ ಕಳಸ ನೋಡಿ. ಹೇಗೆ ಲಕಲಕ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ !

ಶಂಕರ : ಇದೇನು, ತೇರಿನ ಮೇಲೆ ಜನರು ಉತ್ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ !

ಭರಮ : ಅದೋ! ನೋಡು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರಗುಂಜಿ ಶಾಲೆಯ ಬಾಲಕರು ತೇರಿನ ಹಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ತೇರನ್ನು ಎಳೆದರು. ಬಳಿಕ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ದಾಟಿ, ಅವರು ಜಾತ್ರೆ ನೋಡಲು ಹೋದರು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಲು. ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗಂತೂ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಬಳೆಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಸೇರಿದ್ದರು. ಮಿಠಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಮಿಠಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ತೊಟ್ಟಿಲ ಜೀಕ ಹಾಗೂ ಕುದುರೆ, ಆನೆ, ಒಂಟೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಿರುಗು ಯಂತ್ರಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಆ ಹುಡುಗರು ಬಹಳ

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಹುರುಪಿನಿಂದ ಆ ತಿರುಗುಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಟ ಆಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮೀಪದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ತುಸು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತರು. ಸದಾನಂದನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಿಠಾಯಿ ಹಂಚಿದನು. "ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಮಹಿಮೆ ಎಂಥದು! ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಮಠವಿದು. ಗಾಂಧೀಜಿ, ತಿಲಕರಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಠವಿದು" ಎನ್ನುತ್ತ ಗುರುಗಳು ಮಠದ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡರು. "ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಅಂಗಾರ, ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬಂಗಾರ...", "ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಜೋಳಿಗೆ, ನಾಡಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಳಿಗೆ..." ಮುಂತಾದ ಜಯಘೋಷಗಳು ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳು ಅದರಗುಂಜಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಕೌಶಲ : ಆಲಿಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಐಹಿಕ – ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ, ಸಂನ್ಯಾಸ – ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿ, ದೀಪಸ್ತಂಭ – ಸಮುದ್ರದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ದೀಪ ಗೋಪುರ. (ಇದು ಹಡಗುಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲು ಸಹಕಾರಿ), ಉತ್ತತ್ತಿ – ಒಣ ಖರ್ಜೂರ, ಆವಾರ – ಆವರಣ, ತೇರು – ರಥ, ಜಮಾಯಿಸು – ಸೇರು, ಅರಿವೆ – ಬಟ್ಟೆ, ವಸ್ತ್ರ

NOT TO BE REPUBLISHED
© KTBS

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಿರೇಮಣಿ ೨. ಕರ್ಮಭೂಮಿ ೩. ಪತಾಕೆ ೪. ಜನಸ್ತೋಮ

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ದಿನ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಕೂಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮಠದ ಮಂಟಪ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದರು ದೊಡ್ಡ.

೩. ಮಿಠಾಯಿಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಕೊಂಡರು ಮಕ್ಕಳು.

೪. ಹೋರಾಟದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಠವಿದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ.

ಇ. ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಪ್ರೇರಣೆ ೨. ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯ ೩. ಹುರುಪು ೪. ಸ್ವಯಂಸೇವಕ

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಮಠವು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ?

೨. ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾರಿಯ ದಣಿವು ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ?

೩. ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮೂಲತಃ ಯಾವ ಊರಿನವರು?

೪. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಯಾವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸಿದರು?

೫. ಮಠದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು?

೬. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು?

೭. ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಮಠದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರು ಯಾರು?

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

೨. ಮಠವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದೆ?

೩. ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಜಾತ್ರೆಯ ತೇರೆಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

ಊ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು.

೨. ಅಮ್ಮ ರಾತ್ರಿಹಗಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

೩. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಋ) ಸರಿಹೊಂದುವ ಬಿಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜೋಡಿನುಡಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಆಟ, ತಿಂಡಿ, ಹೊರಗೆ, ದಿಕ್ಕು, ತೀರ್ಥ, ಪಕ್ಕ, ದೆಸೆ,
ಒಳಗೆ, ಅಕ್ಕ, ಕೊಳ್ಳ, ಪಾಠ, ಹಳ್ಳ.

ಎ) ಚಟುವಟಿಕೆ:

೧. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ಜಾತ್ರೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದ.

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೧. ಪ್ರಸಾದನು ಮುಖ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಬಂದನು.

೨. ಅಬ್ದುಲ್ಲನು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿದನು.

೩. ಗಿಳಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು.

ಇಲ್ಲಿ **'ಪ್ರಸಾದ,' 'ಅಬ್ದುಲ್ಲ,' 'ಗಿಳಿ'** ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು **'ಯಾರು'** ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಕರ್ತೃಪದಗಳು.

'ಮುಖ ಕೈಕಾಲು,' 'ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು,' 'ಹಣ್ಣನ್ನು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಆಯಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತವೆ. ಇವು ಕರ್ಮ ಪದಗಳು.

'ತೊಳೆದುಬಂದನು,' 'ಮಾರಿದನು,' 'ತಿಂದಿತು' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ – **'ಬರುವ' 'ಮಾರುವ' 'ತಿನ್ನುವ'** ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು. (ಕೆಲಸ = ಕ್ರಿಯೆ) ಆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ **'ಏನನ್ನು'** ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು ಕರ್ಮಪದಗಳು. ಆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು **'ಯಾರು'** ಇಲ್ಲವೇ **'ಯಾವುದು'** ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು ಕರ್ತೃಪದಗಳು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ:

- ರೋಜಾಳು ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದಳು.
- ಪಾರಿವಾಳವು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿತು.
- ಗೆಳೆಯರು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದರು.

ಪದ ವಿವರ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಕರ್ತೃಪದ	ಯಾರು?	ರೋಜಾ, ಪಾರಿವಾಳ, ಗೆಳೆಯರು.
ಕರ್ಮಪದ	ಏನನ್ನು? ಯಾರನ್ನು?	ಗೆಳತಿಯನ್ನು, ಕಾಳುಗಳನ್ನು, ಆಟವನ್ನು.
ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಮಾಡುವರು?	ಮೆಚ್ಚಿದಳು, ನೋಡಿತು, ಆಡಿದರು.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇವು ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಕರ್ತೃ/ಕರ್ಮ/ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸರಸ್ವತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

೨. ಮಹಮ್ಮದನು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

೩. ಗಿಳಿಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ.

ಆ. ಕರ್ತೃ/ಕರ್ಮ/ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ: ಎಳೆಯುತ್ತದೆ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತು

ಎತ್ತು ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತದೆ.

೧. ಬೀಳುತ್ತದೆ ಕಾಯಿ ಮರದಿಂದ

೨. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಗಾಂಧೀಜಿ

೩. ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಸೂರ್ಯನು ಮುಂಜಾನೆ

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಚಾರ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

೧. ೨೧ x ೨೦ಸೆ.ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ಎ೨–ಎ೩ ಸೈಜ್)

೨. ಸುತ್ತಲೂ ೧ ಸೆ.ಮೀ.ನಷ್ಟು ಜಾಗಬಿಟ್ಟು ಗೆರೆ (ಬಾರ್ಡರ್) ಹಾಕಿರಿ.

೩. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ೫ ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಗೆರೆ ಎಳೆಯಿರಿ.

ಅಳತೆ :	ಭಾಗ–೧	–	೨ ಸೆ.ಮೀ.
	ಭಾಗ–೨	–	೬ ಸೆ.ಮೀ
	ಭಾಗ–೩	–	೪ ಸೆ.ಮೀ
	ಭಾಗ–೪	–	೧೪ ಸೆ.ಮೀ.
	ಭಾಗ–೫	–	೨ ಸೆ.ಮೀ.

೪. ಭಾಗ ೧ರಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ' ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೫. ಭಾಗ ೨ರಲ್ಲಿ 'ಸ್ವರಗಳು' ಎಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗಡೆ ೧೩ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೬. ಭಾಗ ೩ರಲ್ಲಿ 'ಯೋಗವಾಹಗಳು' ಎಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗೆ ೨ ಯೋಗವಾಹಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೭. ಭಾಗ ೪ರಲ್ಲಿ 'ವ್ಯಂಜನಗಳು' ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬರೆದು ಕೆಳಗೆ ಮೊದಲು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು, ಅನಂತರ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೮. ಭಾಗ ೫ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೯. ಹಾಳೆಯನ್ನು ರಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ, ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೇತು ಹಾಕಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ.

೧೦. ಪ್ರತಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ನನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಯೋಜನೆ

- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭದ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

- ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಓದಿರಿ.
- ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ಒಂದಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿರಿ, ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
- ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಹಿಂದೆ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ.

* * * * *

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೭. ಯಾಣ ಕುರಿತೊಂದು ಪತ್ರ

B4I5Z5

– ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

ಪ್ರವೇಶ: ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುಂದರ ನಾಡು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು ಅನೇಕ. ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಇ–ಅಂಚೆ' ರಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ಈ ಪಾಠದ ಆಶಯ.

ಸಲೀಂ, ರಾಗಿಣಿ, ಜೆನಿಫರ್ ಹಾಗೂ ಶಂಕರ ಪ್ರತಿದಿನ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು ಗೆಳೆಯ ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ದಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಸಲೀಂ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಿ 'ಈಗ ನಾವೊಂದು ಆಟ ಆಡೋಣ. ಆ ಮೇಲೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳೋಣ' ಎಂದನು. ಯಾವ ಆಟ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದ ರಾಜುವಿನ ಅಮ್ಮ "ಯಾರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ರಾಜುವಿನ ಅಪ್ಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ರಾಗಿಣಿ, "ಈ ಸಲೀಂನಿಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಬರೀ ಆಟದ್ದೆ ಚಿಂತೆ. ನಿನ್ನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಲಿಲ್ವೆ" ಎಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ "ಹೌದಲ್ವ"

ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜುವಿನ ತಂದೆ ಸುಂದರ್ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. "ಏನು ಮಕ್ಕಳೇ, ಏನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಚೂಟಿ ರಾಗಿಣಿಯು ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ಹೇಳಿದ ಗೃಹಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, "ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಮಾಮ" ಎಂದಳು.

ಆಗ ಸುಂದರ್, 'ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ 'ಇ–ಅಂಚೆ' ಅಥವಾ 'ಇ–ಮೇಲ್' ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ 'ಇ–ಮೇಲ್' ಅಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಧಾನ ಎಂದರು. ಸಲೀಂ ಕುತೂಹಲದಿಂದ, "ಅಂಕಲ್, ಇ–ಮೇಲ್ ಎಂದರೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್ 'ಇ'ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್', 'ಮೇಲ್' ಎಂದರೆ 'ಅಂಚೆ' ಹಾಗಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೇಲ್ ಅನ್ನು 'ಇ–ಅಂಚೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು.

ಶಂಕರ್–"ಮಾಮ, ಇ–ಮೇಲ್ ಅನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳಿಸ್ತಾರೆ? ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಓದಬಹುದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್– "ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೆ, ಮಾಮೂಲಿ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪತ್ರ ತಲುಪಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಇ–ಮೇಲ್' ವಿಳಾಸ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಇ–ಮೇಲ್‌ನ್ನು ನಾನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಓದಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನದೇ ಆದ 'ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ' (Pass word) ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ ತೆರೆದು ಓದಬಲ್ಲೆ. ಈಗ ನಿಮಗೇನು ಬೇಕು? ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇತಾನೆ? ಈಗ ನಿಮಗೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಿ, ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿ" ಎಂದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ರಾಗಿಣಿ, "ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾಮ!" ಎಂದಳು. ಆಗ ಸುಂದರ್ "ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಇ–ಮೇಲ್' ತಯಾರಿಸಿ ಒಂದು ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುತ್ತಿರಿ" ಎಂದರು. ಸುಂದರ್ 'ಇ–ಮೇಲ್' ರಚಿಸುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದರು. ಸುಂದರ್, ರಾಜುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇ–ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅದರ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಸಲೀಂ "ಮಾಮ, ಅದೇಕೆ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಮಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಯಾಕೆ?" ಎಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ್, "ನೋಡು ಸಲೀಂ, ಒಬ್ಬರ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದು. ಗೊತ್ತಾದರೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಪತ್ರ ಓದಬಹುದಲ್ವೆ? ಬೇರೆಯವರ ಪತ್ರ ನಾವು ಓದಬಾರದಲ್ವೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದು" ಎಂದರು.

rajusundar@gmail.com ಎಂಬುದು ರಾಜುವಿನ ಇ–ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ. "ಮಕ್ಕಳೇ, ರಾಜುವಿನ ಇ–ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲ್‌ನಿಂದ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣದ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ವಿವರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಇ–ಮೇಲ್ ತೆರೆಯುವುದರ

ಬಗ್ಗೆ ರಾಜುವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಜು ಇಮೇಲ್ ತೆರೆದ. ಆ ಲೇಖನವನ್ನು ರಾಜು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಂದರ್ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು: "ನೀವು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಮಾಮ. ಇ-ಮೇಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಮಾದರಿ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ, "ಮಕ್ಕಳೇ ಶನಿವಾರ ನಾನು ಪತ್ರ ಲೇಖನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಯಾರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದರು. ಆಗ ರಾಜು, ರಾಗಿಣಿ, ಸಲೀಂ, ಜೆನಿಫರ್ ಹಾಗು ಶಂಕರ್ ಎದ್ದು ನಿಂತು, "ಟೀಚರ್, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದರು. ರಾಜು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತೆರೆದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ 'ಇ-ಮೇಲ್'ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಯಾಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ರಾಗಿಣಿ ಮತ್ತು ಜೆನಿಫರ್ ಓದಿದರು.......

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪ್ರೀತಿಯ ಸಲೀಂ,

ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಗನಚುಂಬಿ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳ ತಾಣವಾದ ಯಾಣ ಕೂಡ ಒಂದು. ಶಿರಸಿಯಿಂದ ಯಾಣ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೨ಕಿ.ಮೀ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬೇಕು. ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಗುವಾಗ ತಂಪು ಗಾಳಿಯ ಅನುಭವ ಹಿತ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ನಮಗೆ ಮೋಹಿನಿ ಶಿಖರ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಈ ಶಿಖರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ

ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮೈ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳಿಸುವ ೩೯೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಶಿಖರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿಖರ ಕಪ್ಪುಕಲ್ಲಿನ ಉಕ್ಕಿನ ಕೋಟೆಯಂತಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯೆ ಶಿಲ್ಪಿಯ ರೂಪು ತಾಳಿ ಇಲ್ಲಿನ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದಳೆ? ಎಂಬಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ದೃಶ್ಯಗಳು ನೋಡುಗರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಯಾಣದ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ದಂತಕಥೆಯಿದೆ. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ. ಈತನ ಉಪಟಳ ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಶಿವನು ಆತನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದ. ಈ ಬೂದಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಶಿಖರ ಬೆಳೆಯಿತು ಎಂಬುದೇ ಆ ದಂತಕಥೆ. ಆದರೆ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ, ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಾಗ ಇದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಒಂದು ಸುಂದರ ಅನುಭವ.

ಯಾಣ ಕುಮಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ೨೫ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಚಂದ. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಣ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಮೇಡಂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲವೇ?

–ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯ

ರಾಜು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಮಕ್ಕಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಪದ್ಮಿನಿ ಟೀಚರ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಹಬ್ಬಾಸ್ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಇ–ಮೇಲ್' ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಯಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗೋಣ ಎಂದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಕೌಶಲ : ಬರೆಯುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪರಿ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಸಂದೇಶ– ಸುದ್ದಿ; ವಿನಿಮಯ–ಒಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ; ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ಚೂಟಿ–ಚುರುಕು; ಲವಲವಿಕೆ. ವಿಶೇಷ– ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ; ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ. ಗಗನಚುಂಬಿ–ಆಕಾಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಹದು; ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದುದು. ಹೆಬ್ಬಂಡೆ–ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಲ್ಲು. ಇಕ್ಕಟ್ಟು–ಸಂದಿಗ್ಧ; ಕಿರಿದಾದ. ಶಿಖರ– ಮರ, ಬೆಟ್ಟಗಳ ತುದಿ; ದೇವಾಲಯಗಳ ಗೋಪುರ. ಉತ್ಪತ್ತಿ– ಸೃಷ್ಟಿ; ಉಂಟಾಗು; ಹುಟ್ಟು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ :– ಇದನ್ನು ಸಂಗಣಕವೆಂದೂ ಗಣಕಯಂತ್ರವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರ :– ಭೂಮಿಯ ಪದರಗಳ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ.

ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ:– 'ಇ–ಮೇಲ್' ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರವರ 'ಇ–ಪತ್ರ' (ಅಂಚೆ) ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು 'ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್'ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಚಾರಣ :– ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾಹಸದ ನಡಿಗೆ.

ದಂತಕಥೆ– ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಡುವ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಿ.

(ಪದ್ಮಿನಿ, ರಾಗಿಣಿ ಮತ್ತು ಜೆನಿಫರ್, ಗುಪ್ತ, ರಾಜು, ದಂತ.)

೧. ಅದೊಂದು ಭಾನುವಾರ ಎಲ್ಲರೂ __________ ವಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು.

೨. 'ಇ ಮೇಲ್' ತೆರೆಯಲು __________ ಸಂಕೇತದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

೩. ವಿಶೇಷ ಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದು __________ ಮೇಡಂ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೪. ಯಾಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಒಂದು __________ ಕಥೆಯಿದೆ.

೫. ಯಾಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ______________ ಓದಿದರು.

ಆ. ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದ ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕಾಗದ, ಪತ್ರ, ದೂರವಾಣಿ, ಓಲೆ.

೨. ಹೆಬ್ಬಂಡೆ, ಹಿರಿದು ಬಂಡೆ, ಕಿರಿದು ಬಂಡೆ, ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ.

೩. ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ, ಆನಂದ, ಸಂತಸ.

೪. ಸಂಪತ್ತು, ಆಪತ್ತು, ಧನ, ಐಶ್ವರ್ಯ.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜುವಿನ ಮನೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬಂದರು?

೨. ಇ-ಅಂಚೆ ಎಂದರೇನು?

೩. ಯಾಣದ ಯಾವ ಶಿಖರ ಉಕ್ಕಿನಕೋಟೆಯಂತಿದೆ?

೪. ಯಾಣದ ಕಲ್ಲು ಯಾವುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ?

೫. ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇವರ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಂದರ್ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತವನ್ನು ರಾಜುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು?

೨. ಯಾಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ದಂತಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೩. ಯಾವ ದೃಶ್ಯಗಳು ನೋಡುಗರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ?

ಉ. ಸಂಧಿ ಬಿಡಿಸಿ. ಸಂಧಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

ಭಸ್ಮಾಸುರ	ಭೈರವೇಶ್ವರ	ಏಕೈಕ
ಇತ್ಯಾದಿ	ಸೂರ್ಯೋದಯ	

ಊ. ನಿಮ್ಮೂರಿನ ರಸ್ತೆಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಛೇರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ : ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಎದುರಾದ ಅಕ್ಷರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸವರ್ಣ ದೀರ್ಘ ಸಂಧಿಗಳು : ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿ ದೀರ್ಘರೂಪ ಪಡೆಯುವುದು ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ.

NOT TO BE REPUBLISHED
© KTBS

(ಉದಾ: ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ 'ಅ' ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪದದ ಮೊದಲಿನ **'ಅ'** ಸೇರಿ **'ಆ'** ಆಗುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಇ + ಇ = **ಈ**, **ಉ** + **ಉ** = **ಊ** ಆಗುತ್ತವೆ.)

ಸೂಚನೆ: ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಉತ್ತರ ಪದದ ಮೊದಲ ಅಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗಿರಲೂಬಹುದು.

ಉದಾ:

- ➢ ದೇವ + ಅಸುರ = ದೇವಾಸುರ (ಅ + ಅ = ಆ)
- ➢ ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ (ಅ + ಆ = ಆ)
- ➢ ಮಹಾ + ಆತ್ಮ = ಮಹಾತ್ಮ (ಆ + ಆ = ಆ)
- ➢ ರವಿ + ಇಂದ್ರ = ರವೀಂದ್ರ (ಇ + ಇ = ಈ)
- ➢ ಗಿರಿ + ಈಶ = ಗಿರೀಶ (ಇ + ಈ = ಈ)
- ➢ ಗುರು + ಉಪದೇಶ = ಗುರೂಪದೇಶ (ಉ + ಉ = ಊ)

ಗುಣಸಂಧಿ : 'ಅ', 'ಆ'–ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ 'ಇ', 'ಈ'–ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಏ'–ಕಾರವು, 'ಉ', 'ಊ'ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಓ'ಕಾರವು, 'ಋ'–ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಅರ್'–ಕಾರವು ಸೇರಿದಾಗ ಗುಣಸಂಧಿ ಎನಿಸುವುದು.

ಉದಾ :

- ➢ ಸುರ + ಇಂದ್ರ = ಸುರೇಂದ್ರ (ಅ + ಇ = ಏ)
- ➢ ದೇವ + ಈಶ = ದೇವೇಶ (ಅ + ಈ = ಏ)
- ➢ ಚಂದ್ರ + ಉದಯ = ಚಂದ್ರೋದಯ (ಅ + ಉ = ಓ)
- ➢ ಮಹಾ + ಋಷಿ = ಮಹರ್ಷಿ (ಆ + ಋ = ಅರ್)

ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ : ಅ ಆ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಏ ಐ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಅವೆರಡರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐ ಕಾರವೂ ಓ ಔ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಅವೆರಡರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಔ ಕಾರವು ಆದೇಶಗಳಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಏಕ + ಏಕ = ಏಕೈಕ [ಅ + ಏ = ಐ]

- ➢ **ಶಿವ** + **ಐಕ್ಯ** = **ಶಿವೈಕ್ಯ** [ಅ + ಐ = ಐ]
- ➢ **ವನ** + **ಓಷಧ** = **ವನೌಷಧ** [ಅ + ಓ = ಔ]
- ➢ **ಮಹಾ** + **ಔದಾರ್ಯ** = **ಮಹೌದಾರ್ಯ** [ಆ + ಔ = ಔ]

ಯಣ್ ಸಂಧಿ : ಇ, ಈ, ಉ, ಊ, ಋ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸವರ್ಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರ ಪರವಾದರೆ ಇ, ಈ ಕಾರಗಳಿಗೆ 'ಯ್' ಕಾರವೂ, ಉ,ಊ ಕಾರಗಳಿಗೆ 'ವ್' ಕಾರವೂ 'ಋ' ಕಾರಕ್ಕೆ 'ರ್' ಕಾರವೂ ಆದೇಶಗಳಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ಯಣ್ ಸಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ:

- ➢ **ಇತಿ** + **ಆದಿ** = **ಇತ್ಯಾದಿ** [ಇ + ಆ = ಯಾ]
- ➢ **ಜಾತಿ** + **ಅತೀತ** = **ಜಾತ್ಯತೀತ** [ಇ + ಅ = ಯ]

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

➢ ಪ್ರತಿ + ಉಪಕಾರ = ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ [ಇ + ಉ = ಯ]
➢ ಮನು + ಅಂತರ = ಮನ್ವಂತರ [ಉ + ಅ = ವ]
➢ ಗುರು + ಆಜ್ಞೆ = ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆ [ಉ + ಆ = ವಾ]
➢ ಪಿತೃ + ಆರ್ಜಿತ = ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ [ಋ + ಆ = ರ]

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಜೋಡಿಸಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಪೂರ್ಣಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಮಾದರಿ:– ಯಜಮಾನ– ಮಾನ, ಜನ, ಜಯ, ನಯ, ಜಮಾನ, ಮಾಯ.

ಅ. ನರಕವಾಸ

ಆ. ದಶರಥಸುತಮಹಾಯಾನ

ಇ. ರಸಕವಳಮೆಲ್ಲು

ಈ. ರಸಪಾಕನಳಪಾಕ

ಆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಪದಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಹುಡುಕಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಲ್ಲಿರಾ!

೧. ಪ್ರ ರ್ಯ ಕೃ ದ ತಿ ಸೌಂ–

೨. ಚಿ ಮ ಳೆ ರೂ ಕ್ಕ ಲ್ಲ ಕ್ಕ –

೩. ಸ ದ್ಯೈ ನ ವ ಮಾ ರು –

೪. ಮ ಹ ವಾ ದು ನೋ ರ ದು–

೫. ಸ್ನೇ ಸ ಗೆ ದ ಹ ಯಿಂ ಲಿ –

ಯೋಜನೆ

➢ ವಿವಿಧ ನಮೂನೆಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ, ಖಾಸಗಿ, ಆದೇಶ)

ಓದಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ :

➢ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.
➢ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಾಣ, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿಯಂಥ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ :

➢ ದೇಶ ಸುತ್ತು ಅನುಭವ ಪಡೆ.
➢ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು.
➢ ಪ್ರಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಜೀವರಾಶಿ ಉಳಿಯಲಿ.

* * * * *

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

೮. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ

D9N7A2

– ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

ಪ್ರವೇಶ: ಕನ್ನಡನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರ ನಾಡು. ಅದು ಹರಿದು ಚಿಂದಿಯಾದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಇಂದೂ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

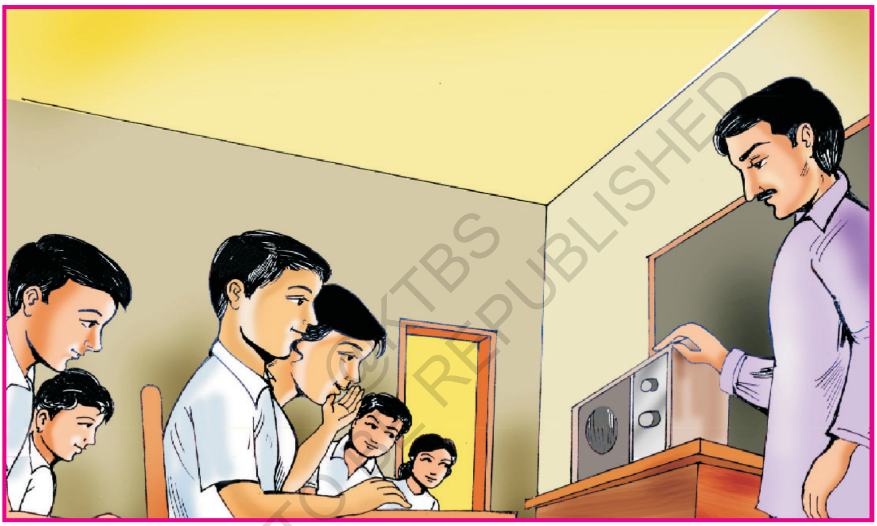

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಡಿಯೋ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು "ಮಕ್ಕಳೇ, ಇದೀಗ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡು ಹೇಗೆ ಉದಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಆಲಿಸಿರಿ. ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು" ಎಂದು ರೇಡಿಯೋ ಕೀಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ "ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಇದೀಗ ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೀಗ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಲಿಸಿರಿ" ಎಂಬ ನುಡಿ ಹರಿದುಬಂತು.

"ಪ್ರೀತಿಯ ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳೆ, ನೀವೀಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲಿಸಲು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಭರಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಮ್ಮದೇ ನೆಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಇತರ

ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿತ್ತು. ಆಗ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತವಿತ್ತು. ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ಪರಕೀಯರಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಅಸಹನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸುಮಾರು ಎರಡುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಲವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅನಂತರ ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ರಾ.ಹ.ದೇಶಪಾಂಡೆ, ರೊದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ಕನ್ನಡನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರದ್ದು ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿ. ಅದರಂತೆಯೆ ೧೯೦೫ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೬ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಜನೆಗೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಬಂಗಾಳಿಗರು 'ವಂಗಭಂಗ' ಎನ್ನುವ ಬೃಹತ್ತಾದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಣಿದ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿತು. ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾದ ರಾ.ಹ.ದೇಶಪಾಂಡೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೨೦-೦೭-೧೮೯೦ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಘವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿತು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಗದಿಗೆಯ್ಯ ಹೊನ್ನಾಪುರಮಠ, ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯ ಮುಂತಾದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಂಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಬಿರುಸಿನ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ನಡುವೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಚಳುವಳಿಯು ಕಾವು ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಆಗ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು, ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. (ಇದರ ಹೆಸರು ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿತು.) ಕನ್ನಡ ನಾಡು –ನುಡಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ನಿಘಂಟು ರಚನೆ ಮುಂತಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ನೆಲೆ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಧನೆ ಅಗಾಧವಾದುದು. ಪರಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಬಂಧಬಾಹುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಜನಮನವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಮನ–ಮನೆ ಮುಟ್ಟಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ದನಿ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮಹಾಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಆಂದೋಲನ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯಿತು. ೨೫–೧೨–೧೯೨೪ರಂದು ಸರ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಕಂಬಳಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ'ಯ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಅವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ರಚಿಸಿದ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಎಂಬ ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತಗೊಂಡಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದಲೂ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನಸು ಹೊತ್ತ ಏಕೀಕರಣ ಚಳುವಳಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹೋರಾಟಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ನಾಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಬಿರುಸುಗೊಂಡಿತು.

ಹೀಗೆ ಚಳುವಳಿ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು. ಅನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರು ೧೯೫೬ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ ರಂದು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಅದನ್ನು 'ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದ ಎಡವಟ್ಟುಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಈಗಲೂ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಮುಂದೆ ೧೯೭೩ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ ರಂದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಆಶಯದಂತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳೇ ಕೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇದರ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನಾವು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಅವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಡು, ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಮಕ್ಕಳೆ. ನಮಸ್ಕಾರ."

(ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು.)

ಕೌಶಲ : ಬರೆಯುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಸರಳ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾಂಶ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಉದಯ–ಹುಟ್ಟು, ಮೂಡು. ಆಕಾಶವಾಣಿ–ರೇಡಿಯೋ, ಬಾನುಲಿ. ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸು–ಪ್ರಕಟಿಸು, ಸಾದರಪಡಿಸು. ಆಲಿಸು–ಕೇಳು. ಹೊರತುಪಡಿಸಿ–ಬಿಟ್ಟು. ಕುತೂಹಲ–ಅಚ್ಚರಿ, ವಿಸ್ಮಯ. ಸಂಸ್ಥಾನ–ರಾಜ್ಯ, ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಪರಕೀಯ–ಬೇರೆಯ, ಹೊರಗಿನ, ಅನ್ಯ. ಅಸಹನೀಯ–ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ, ತಡೆಯಲಾಗದ. ಅಸ್ತಿತ್ವ–ಇರುವಿಕೆ. ಅಗ್ರಗಣ್ಯ–ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ, ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. ಪ್ರೇರಣೆ–ಪ್ರಚೋದನೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವಿಕೆ. ವಿಭಜನೆ– ವಿಂಗಡಣೆ, ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ. ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ–ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವವನು, ತನ್ನಂತೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳ್ಳವನು. ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತ–ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೊದಲಾಗು. ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ–ಗುರಿ. ನಿಘಂಟು–ಶಬ್ದಕೋಶ, ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ. ನೆಲೆಕಲ್ಪಿಸು– ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸು, ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡು. ಆಯೋಜಿಸು–ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸು. ಆಂದೋಲನ–ಚಳುವಳಿ, ಕ್ರಾಂತಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ–ವಿಸ್ತಾರ, ಮಿತಿ. ಎಡವಟ್ಟು–ರೂಢಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದುದು, ಉಚಿತವಲ್ಲದ್ದು, ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ್ದು. ಅಖಂಡ–ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ, ಪೂರ್ಣ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ :

- **ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿ :** ಒಂದಾಗಿದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಆಳುವುದು. ವಿಭಜಿಸಿ ಆಳುವ ಕ್ರಮ.
- **ವಂಗ ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ :** ವಂಗ ಎಂದರೆ ಬಂಗಾಳ. ವಂಗ ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ಎಂದರೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಗೆ ಭಂಗವಾದಾಗ ಮಾಡಿದ ಹೋರಾಟ.
- **ಕಬಂಧಬಾಹು :** ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಬ್ಬ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಗಂಧರ್ವನ ತೋಳು. ನೀಳವಾದ ತೋಳುಗಳು, ಬಂಧಿಸುವ ಸಂಕೋಲೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ'	'ಬ'
೧. ೧೮೯೦	ಅ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದ್ದು
೨. ೧೯೧೬	ಆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆ
೩. ೧೯೧೫	ಇ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆ
೪. ೧೯೫೬	ಈ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭ
೫. ೧೯೭೩	ಉ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಉದಯ

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

೧. ಹೋರಾಟ ೨. ಸವಾಲು ೩. ಕಲ್ಪಿಸು ೪. ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ೫. ಪ್ರತಿಭೆ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನುಡಿ ಹರಿದು ಬಂತು?
೨. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಟ್ಟಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ?
೩. ಕನ್ನಡದ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿರಿ.
೪. ವಂಗಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸಿದರು?
೫. ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಕೆಲಸವೇನಾಗಿತ್ತು?
೬. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಯಾವಾಗ ಬಂದಿತು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕನ್ನಡನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಘಟನೆ ಯಾವುದು?
೨. 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು ಹೇಗೆ?
೩. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆಯ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು?

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ವಂಗ ಭಂಗ' ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ?

ಊ. ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಭಾರತದ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಮುಕ್ಕಾಗದೇ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಒಂದು. ಕಡುಬಡತನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಾದ ಪ್ರಧಾನಿ ಪದವಿಗೇರಿದರು. ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಕ್ಕೊಂದು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ೧೯೦೪ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨ರಂದು ವಾರಣಾಸಿ ಹತ್ತಿರದ ಮೊಗಲ್‌ಸರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಪ್ರಸಾದ, ರಾಮದುಲಾರಿ ದೇವಿಯವರ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ತಾಯಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ದೋಣಿ ದಾಟಿಸುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕೈಚಾಚಲು ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲೇಬೇಕು ಆಗ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಗೊತ್ತೇ? ಗೆಳೆಯರ ಬಳಿ ತಡವಾಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಈಜಿ ಮನೆ ಸೇರಿದರು. ಜೀವನದ ಕೊನೆಯುಸಿರಿರುವವರೆಗೂ ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ಕೈಚಾಚಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೧. ಪ್ರಶೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಅ. ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ಉನ್ನತ ಪದವಿಗೇರಿದರು?

ಆ. ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಜನಿಸಿದರು?

ಇ. ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದರು?

ಈ. 'ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨' ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜನ್ಮದಿನ. ಅವರ ಹೆಸರೇನು?

ಉ. ದೋಣಿ ದಾಟಿಸುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದಾಗ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು?

ಋ. ದೂರದರ್ಶನ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಪತ್ರ ಲೇಖನ

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪತ್ರಲೇಖನ ಬರೆಯುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು, ಸಂಬೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪತ್ರಗಳ ಕೆಲವು ವಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ (ಅರ್ಜಿ ಬರವಣಿಗೆ) ಬರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಥಮ ಹಂತ:– ಬರೆಯುವವರ ವಿಳಾಸವು/ಶಿರೋನಾಮೆಯು 'ಲೆಟರ್ ಹೆಡ್'ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುದ್ರಿತ ವಿಳಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ:– ಯಾರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ಹಂತ:– ಮಾನ್ಯರೆ ಅಥವಾ ಮಹನೀಯರೆ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಂತ:– ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರದ ವಿಷಯವಿರಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಎಂಬ ಹಂತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರದ ಸಾರವನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮವಿದು.

ಐದನೆಯ ಹಂತ:– ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರದ ಒಡಲು ಬರಬೇಕು. ಒಡಲು ಪತ್ರದ ಅತಿಮುಖ್ಯಭಾಗ. ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಆರನೆಯ ಹಂತ:– 'ವಂದನಾಪೂರ್ವಕ'/ 'ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ' ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಈ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕು. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳೆಂದರೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ.

ಏಳನೆಯ ಹಂತ:– ಪತ್ರದ ಕೊನೆಗೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ / ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಎಂದು ಬರೆದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು. (ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯ ಮೊಹರು ಇದ್ದರೆ ಹಾಕಬೇಕು.)

ವಿಳಾಸವನ್ನು ೨ನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆಯೇ ಲಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಬರೆಯಬೇಕು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಮಾದರಿ ಅರ್ಜಿ ಪತ್ರ:-

ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಮನವಿಪತ್ರ.

ಇವರಿಂದ **ದಿನಾಂಕ: ೨೨-೧೧-೨೦೨೪**

ವಿನಯಕುಮಾರ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥ,
ಕಾವಡಿ ಅಗ್ರಹಾರ,
ಕೆಂಪಾಪುರ.

ಇವರಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ,
ಕಾವಡಿ ಅಗ್ರಹಾರ.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಕೆಂಪಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಡಗುಂಡಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆದಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ಹಲವರು ಬಿದ್ದು ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಬೇಸರ ತಂದಿದೆ.

ಇನ್ನಾದರೂ ಗಮನಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,
ಸಹಿ
(ವಿನಯ ಕುಮಾರ)

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ :

ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಬಂಧ ಎನ್ನುವರು. ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯವೇ ಪ್ರಬಂಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

- **ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ :** ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವಿಚಾರ–ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

- **ಕ್ರಮ ಬದ್ಧತೆ :** ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಮೊದಲು, ಯಾವ ವಿಷಯ ಅನಂತರ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

- **ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ :** ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಶೈಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ವಾಕ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಸಮಾಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಉಪಸಂಹಾರ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಬಲ್ಲದು.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಭಾಷಾ ಆಟ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ೬೪ ಅಂಕಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳು ಮನಬಂದಂತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಾ?

ಡಿ	ಕಾ	ಕೊ	ಡ	ಬಂ	ಗಾ	ಳಿ	ಧಿ
ಓ	ತ್ಮೀ	ಕೊಂ	ನ್ನ	ಧು	ಜು	ಪಾ	ಸಿಂ
ಬಾ	ಎ	ಗೆ	ಕ	ದ	ಅ	ನೇ	ದರ್
ರ	ಪು	ಯ	ಕ್ಷಿ	ಣಿ	ಸ್ಸಾ	ಉ	ಹಿಂ
ದ	ಣಿ	ವು	ತೆ	ನೆ	ಮಿ	ದಿ	ತಿ
ಳು	ಮ	ಲ	ಯಾ	ಳಂ	ಬಿ	ರಾ	ತ್ಯ
ಮಿ	ಗು	ರಾ	ವ	ಣಿ	ಜ	ಜಾ	ಗ
ತ	ಸ್ಕೃ	ಸಂ	ಠಿ	ಗು	ಳಂ	ಬ	ಪಂ

ಯೋಜನೆ

➤ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಆಲ್ಬಂ ರಚಿಸಿರಿ.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪೂರಕ ಓದು

೧. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿರಿ.

೨. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಉದಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೩. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕುರಿತಾದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

೧. ಎಲ್ಲಾದರು ಇರು ಎಂತಾದರು ಇರು ಎಂದೆಂದಿಗು ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು.

೨. ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಎತ್ತು ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ನಾವೆಲ್ಲೆ ಹೋದರೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

* * * * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ

೫. ನೀ ನನಗಿದ್ದರೆ

M6C6N1

– ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ

ಪ್ರವೇಶ : ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬದುಕಲಾರ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸಂಘ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಆಕಸ್ಮಿಕ. ಒಬ್ಬರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಖುಷಿಪಡದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಪದ್ಯದ ಆಶಯ.

ಸಂತೆಗೆ ಹೋದನು ಭೀಮಣ್ಣ,
ಹಿಂಡಿಯ ಕೊಂಡನು ಹತ್ತು ಮಣ;
ಕತ್ತೆಯ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹೇರಿಸಿದ,
ಕುದುರೆಯ ಜೊತೆಯಲಿ ಸಾಗಿಸಿದ.

ಕತ್ತೆಯು ಅರಚಿತು "ಓ ಗೆಳೆಯ,
ಅರ್ಧವ ನೀ ಹೊರು, ದಮ್ಮಯ್ಯ"
ಕುದುರೆಗೆ ಕೂಗದು ಕೇಳಿಸಿತು,
ಕತ್ತೆಯ ಕಿರುಚನು ಚಾಳಿಸಿತು.

"ನಿನ್ನಯ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿದನು,
ಅದಕೇ ನಿನ್ನನು ಸಾಕಿದನು,
ನೀನೇ ಹೊತ್ತುಕೊ ಬೇಗ ನಡಿ,
ದಣಿಯದೊ ಬರುವನು ಹಾದಿ ಹಿಡಿ!"

ನಡುಗಿತು ಕತ್ತೆಯ ಕೈಕಾಲು!
ಬಿದ್ದಿತು ಭೂಮಿಗೆ ಕಂಗಾಲು!
ಬಂದನು ಆಗಲೆ ಭೀಮಣ್ಣ,
ಕುದುರೆಗೆ ಹೊರಿಸಿದ ಹತ್ತು ಮಣ.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಹೊತ್ತಿತು ಕುದುರೆಯು ಹೊರೆಯನ್ನ,
ಅತ್ತಿತು ಬಗ್ಗಿಸಿತದು ಬೆನ್ನ,
ಕುದುರೆಯು ಬೇಡಿತು ಕತ್ತೆಯನು,
"ಮರೆಯೆನು ನಿನ್ನುಪಕಾರವನು.

ಒಂದಿಷ್ಟಾದರು ಹೊತ್ತುಬಿಡು
ನನ್ನಯ ಪ್ರಾಣವ ಉಳಿಸಿಕೊಡು"
ಕತ್ತೆಯು ಹೇಳಿತು ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ
"ಆಗೇನಂದಿಯ ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ?

ನನ್ನಯ ಕಷ್ಟದಿ ಹಿಗ್ಗಿದ್ದಿ
ಬಂತೇ ಈಗಾದರು ಬುದ್ಧಿ?
ನೀ ನನಗಿದ್ದರೆ ನಾ ನಿನಗೆ
ನೆನಪಿರಲೀ ನುಡಿ ನಮ್ಮೊಳಗೆ."

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕೌಶಲ : **ಬರೆಯುವುದು.**

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : **ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಾರಾಂಶ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.**

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ:

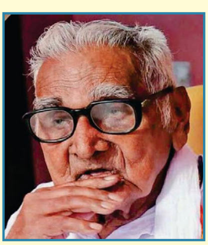

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ ಅವರು ಜೂನ್ ೮, ೧೯೧೫ ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಯ್ಯಾರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕ, ಸಾಹಿತಿ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮುಖ, ಐಕ್ಯಗಾನ, ಗಂಧವತಿ ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಅನ್ನದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ಕಥಾ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಿಗೆ **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ಇವರು ಅರವತ್ತಾರನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಆಗಸ್ಟ್ ೯, ೨೦೧೫ರಂದು ದೈವಾಧೀನರಾದರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಹೊರೆ – ತೂಕ, ಭಾರ, ಕಂತೆ; ಕಂಗಾಲು – ಅಶಕ್ತವಾಗು, ದುರ್ಬಲವಾಗು; ಉಪಕಾರ – ಸಹಾಯ; ಸೊಕ್ಕು – ಮದ, ಗರ್ವ, ಬೀಗು; ಹಿಗ್ಗು – ಸಂತೋಷ, ಚಾಳಿಸು – ಹೀಯಾಳಿಸು, ಪೀಡಿಸು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ:

ಹಿಂಡಿ – ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾಳುಗಳಿಂದ ರಸ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವ ಶೇಷ.

ಮಣ – ತೂಕದ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಕತ್ತೆಯ ಬೆನ್ನಿಗೆ ________________ ಕುದುರೆಯ ಜತೆಯಲಿ __________

೨. ನಡುಗಿತು ಕತ್ತೆಯ ________________ ಬಿದ್ದಿತು ಭೂಮಿಗೆ __________

೩. ಹೊತ್ತಿತು ಕುದುರೆಯು ____________ ಅತ್ತಿತು ಬಗ್ಗಿಸಿತದು ____________

೪. ಒಂದಿಷ್ಟಾದರು _____________ ನನ್ನಯ ಪ್ರಾಣವ ______________

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಭೀಮಣ್ಣನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು ?

೨. ಭೀಮಣ್ಣನು ಏನನ್ನು ಕೊಂಡನು ?

೩. ಕತ್ತೆಯು ಹೊರೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೊರು ಎಂದು ಕೇಳಿತು ?

೪. ಕುದುರೆಯು "ನನ್ನಯ ಪ್ರಾಣವ ಉಳಿಸು" ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿತು ?

೫. 'ನೀ ನನಗಿದ್ದರೆ' ಈ ಪದ್ಯದ ನೀತಿ ಏನು ?

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕತ್ತೆಯು ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದಾಗ ಕುದುರೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿತು ?

೨. ಕುದುರೆಯು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು ?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

೧. ನಿನ್ನುಪಕಾರ	೨. ಒಂದಿಷ್ಟಾದರು

೩. ನನಗಿದ್ದರೆ	೪. ನಮ್ಮೊಳಗೆ

ಉ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಊ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.

ಋ. ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ/ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ೫೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವೆಷ್ಟು ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ? ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪದ ರಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರಿ.

ಉದಾ : ದೊಡ್ಡ, ಮೊಗ್ಗು.

ಚ	ಕ್ಕ	ಚೊ	ಅ	ಮ
ರೆ	ಸ	ಳು	ಗ್ಗು	ರ
ಜ	ಹೆ	ಣ	ಮೊ	ಹಿ
ಬೆ	ಕ	ಚ್ಚು	ವ	ತ
ನು	ಗ	ಡ್ಡ	ದೊ	ಗು

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಸಮಾಸ :

ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

- ಅರಸನ + ಮನೆ = ಅರಮನೆ.
- ಹಿರಿದು + ಮರ = ಹೆಮ್ಮರ.
- ಗಿಡವೂ + ಮರವೂ + ಬಳ್ಳಿಯೂ = ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಗಳು.
- ಕೈಯನ್ನು + ಮುಗಿ = ಕೈಮುಗಿ.

ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೋಪಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಸ ಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ 'ಸಮಸ್ತಪದಗಳು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಸಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯ' ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ತಲೆಯಲ್ಲಿ + ನೋವು = ತಲೆನೋವು

ಇಲ್ಲಿ 'ತಲೆನೋವು' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 'ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ' ಮಾಡಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪದವನ್ನು 'ಪೂರ್ವಪದ'ವೆಂದೂ ಎರಡನೆಯ ಪದವನ್ನು 'ಉತ್ತರಪದ'ವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.

ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಧ.

- ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ
- ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ
- ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ
- ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ
- ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ
- ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ
- ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ
- ಗಮಕ ಸಮಾಸ

ಭಾಷಾ ಆಟ

ಅ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಾಯಾರಿದ ಕಾಗೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಆ. ವೈದ್ಯ-ರೋಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ಉದಾ:- **ವೈದ್ಯ:** (ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಸ್ಟೆಥೋಸ್ಕೋಪ್ ಇಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾ ಏನಾಗಿದೆ ನಿನಗೆ?

ರೋಗಿ: (ನಡುಗುತ್ತ) ನನಗೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಚಳಿಜ್ವರ ಬಂದಿತು.

ವೈದ್ಯ: ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚು.

ರೋಗಿ: (ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚುತ್ತ ಒಂಥರ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡಿಸುವನು)

ವೈದ್ಯ: (ಮಾತ್ರೆ ಚೀಟಿ ಬರೆಯುತ್ತ) ಈ ಮಾತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

(ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಬರೆಯಬೇಕು.)

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಯೋಜನೆ

- ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಸಂಪುಟ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ನೀವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

- ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ 'ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನ ಓದಿರಿ.
- ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬರೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಹನಿಗವನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ನುಡಿಯಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ಇರುವಾಗ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದೇಕೆ?
- ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನು ಯಾವ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲಾರದು.
- ಗೌರವಕೊಟ್ಟು ಗೌರವ ಪಡೆಯೋಣ.

* * * * *

೬. ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

D7B8U8

– ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರವೇಶ : ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವು ಒಂದು. ಜಲದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಗಂಗೆ. ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ ಇಳಿದು ಬಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬರ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕವಿಗಳು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದುಕೇ ದುಸ್ತರ. ನೀರು ಭೂಮಿಗಿಳಿದು ಬಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಕ್ರಮವೇ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಾವ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವ ಕವನವಿದು.

ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ

ನೆಲದ ಕಣ ಕಣದಾಗ
ಮನದ ಪದ ಪದರಾಗ
ತುಂಬವ್ವ ತಾಯಿ
ಜೀವನಾ ನೀನೆಮಗೆ
ನೀಡವ್ವ ತಾಯಿ

NOT TO BE REPUBLISHED

ನೀನೊಬ್ಬಳಿದ್ದರೆ
ಜಗದಾಗ ನಭದಾಗ
ಜಳ ಜಳ ಜಳ ಜಳ
ಜಲ ಜಲ ತಾಯಿ
ಹೊಳೆಯವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ

ನೆಲದ ಒಳಹೊರಗೆಲ್ಲ
ಪ್ರಾಣದಾ ತುಂಬೆಲ್ಲ
ನಗುನಗುತ ನಲಿಯುತ್ತ
ಪುಟಿಯುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ
ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಜಿಗಿಯುತ್ತ
ಹರಿಯುತ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತ
ಧೋ ಧೋ ಬಾರವ್ವ
ನೀರವ್ವ ಬಾರವ್ವ

ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ
ಹಸಿ ಹಸಿರು ನೆಡಲಾಕ
ಉಸಿರುಸಿರು ಉಳಿಸಾಕ
ಕೊಳೆಯೆಲ್ಲ ತೊಳಿಯಾಕ

ಭರಭರ ಥರಥರ
ಜೀವದಾ ತುಣುಕಾಗಿ
ಮೈ ಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ
ತೊಳಿಯವ್ವ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ಮಾಯಿ
ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ನೀರವ್ವ ತಾಯಿ

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ
ಮಳಿಯಾಗಿ ಬಾರವ್ವ
ಹೊಳಿಯಾಗಿ ಹರಿಯವ್ವ
ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ
ಹಸುರಾಗಿ ಹೊಳಿಯವ್ವ
ಕಲಕಲ ನದಿಯಾಗಿ
ಹನಿ ಹನಿ ಕಣ ಕಣ

ಬಾ ತಾಯಿ ಬಾ ತಾಯಿ
ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ
ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ

ಕೌಶಲ : **ಮಾತನಾಡುವುದು.**

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : **ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.**

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

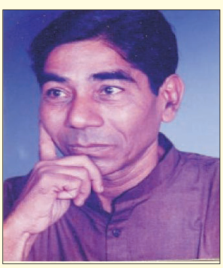

ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಅಂಕಣಕಾರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಕರು. **ಧಾರವಾಡ ಸನಿಹದ ಯಾದವಾಡದಲ್ಲಿ ೩-೧೧-೧೯೩೯** ಬಸೆಟ್ಟೆಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯವರ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾಗಿರಿಯ **'ಹೂಮನೆ'**ಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಡಾ. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿಯವರು ೬೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ೧೦ರಷ್ಟು ಹಿಂದೀ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. **'ನೀನಾ', 'ಔರಂಗಜೇಬ', 'ಪರದೇಸಿ ಹಾಡುಗಳು', 'ಅಯಸ್ಕಾಂತ', 'ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ', 'ಅಪರಂಪಾರ' ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, 'ಮಾವ', 'ಹಕ್ಕಿಗಳು' ಮುಂತಾದ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹಗಳು, 'ಅನುಶೀಲನ', 'ರಂಗಾಯಣ', 'ಪರಿಭಾವನ', 'ವಿವೇಚನ' ಮುಂತಾದ ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಗಳು, 'ಆಷಾಢದ ಒಂದು ದಿನ', 'ಆಧೇಅಧೂರೇ', 'ಅಂಧಯುಗ', 'ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ', 'ಶಸ್ತ್ರಸಂತಾನ', 'ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಷಲ್', 'ಚೋರ ಚರಣದಾಸ', 'ಆಕಾಶಭೇರಿ', 'ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ನೆಲ'** ಮುಂತಾದ ಅನುವಾದ ನಾಟಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು.

೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ **'ಗೌರವ ಫೆಲೊಶಿಪ್'**, ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಂದಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿದ್ದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ **'ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ'** ಕವನವನ್ನು ಇವರ **'ನಿನ್ನ ಮರೆಯೂ ಮಾತು'** ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

©KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ದುಸ್ತರ– ಕಠಿಣ, ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಕಣ– ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಂಶ. ಪ್ರಾಣ– ಜೀವ, ಜೀವ ಉಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾದ ಒಂದು ವಾಯು. ನಭ–ಆಕಾಶ, ಗಗನ, ಅಂಬರ. ಹೊಳೆ– ನದಿ, ಮಿನುಗು. ಕುಣಿ–ಕುಳಿ, ಹೊಂಡ, ನರ್ತಿಸು. ಕೊಳೆ– ಕಲ್ಮಷ, ಹೊಲಸು. ಚಿಮ್ಮು–ಹಾರು, ಜಿಗಿ, ನೆಗೆ. ತೊಳೆ–ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸು. ಮಾಯ–ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣೆಯಾಗುವುದು, ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಹರಿ–ಓಡು, ಪ್ರವಹಿಸು, ಹೋಗು. ತುಣುಕು– ಚೂರು, ತುಂಡು.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ:

ಗಂಗವ್ವ– ಭಾರತದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಗಂಗೆ ಅಥವಾ ಗಂಗವ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 'ಗಂಗಾ ನದಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ.

ಪದಪದರಾಗ– ಪ್ರತಿ ಹಂತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೊರೆಪೊರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಬಾರವ್ವ ತಾಯಿ ______________ ತಾಯಿ.

೨. ಹೊಳೆಯವ್ವ ತಾಯಿ __________ ತಾಯಿ.

೩. ಮೈಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ ____________ ತಾಯಿ.

೪. ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ ____________ ಬಾರವ್ವ.

೫. ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ __________ ಹೊಳೆಯವ್ವ.

(ನೀರವ್ವ, ಹಸುರಾಗಿ, ಗಂಗವ್ವ, ತೊಳೆಯವ್ವ, ಮಳಿಯಾಗಿ, ಸುರಿಯುತ್ತ)

ಆ. ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನೀರು   ೨. ನಭ   ೩. ಕುಣಿ   ೪. ತಾಯಿ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ನೀರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೨. ನೀರು ಹೇಗೆಲ್ಲ ಹರಿದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

೩. ಒಣಗಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೪. 'ಗಂಗವ್ವ ತಾಯಿ' ಕವನವನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು?

ಈ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು?

೧. ನೆಲದ ಕಣಕಣದಾಗ ಮನದ ಪದಪದರಾಗ.
೨. ಹರಿಯುತ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತ ಧೋಧೋ ಬಾರವ್ವ.
೩. ಒಣಗೀದ ನೆಲದಾಗ ಹಸಿ ಹಸಿರು ನೆಡಲಾಕ.
೪. ಜೀವದಾ ತುಣುಕಾಗಿ ಮೈಮನಸ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ.

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗಂಗವ್ವ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ, ಏನೇನು ಆಗುವುದೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?
೨. ನೀರು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಊ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ಮಕ್ಕಳು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೇಳದಂತೆ ಹೇಳಿರಿ. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅದೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಸಾಗಲಿ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತಾನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಲಿ. ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿರಿ. ಹೀಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಆಟ ಆಡಿರಿ.

ಆ. 'ನೀರು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ' ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರಿ.

ಇ. ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರಿ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಯೋಜನೆ

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.
- ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬರೆದ 'ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ' ಕವನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಾಡಿರಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

- ಜನಪದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಮಳೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ಗಾಳಿ, ನೀರಿಗೆ ಜಾತಿ-ಮತವಿಲ್ಲ.
- ಜಲವು ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ರಕ್ಷಕ.
- ನದಿಗಳು ನಾಗರಿಕತೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತಮರ ಗೆಳೆತನ ಪುತ್ಥಳಿ ಬಂಗಾರ
ಮತ್ತಹೀನರ ಗೆಳೆತನ । ಮಾಡಿದರ
ಹಿತ್ತಾಳಿಗಿಂತ ಬಲುಹೀನ.

ಇಲ್ಲಿ 'ತ್ತ' ಅಕ್ಷರವು ಪದ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರ.

ಪದ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರ ಎನ್ನುವರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರಗಳು ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿಪ್ರಾಸ ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಕ್ಷರವು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದರೆ ಅದು ಆದಿಪ್ರಾಸ. (ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.)

ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರವು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದರೆ ಅದು ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ;

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ :

ನೀರವ್ವ ಗಂಗವ್ವ
ಮಳಿಯಾಗಿ ಬಾರವ್ವ
ಹೊಳಿಯಾಗಿ ಹರಿಯವ್ವ

ಇಲ್ಲಿ 'ವ್ವ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವು ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು 'ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ'ವೆನಿಸುವುದು.

* **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಬೆಳ್ಳಾನ ಎರಡೆತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಾರುಕೋಲು
ಹಳ್ಳಾದ ಮಾಗಿ ಹೊಡೆದಾವು । ಎತ್ತಿನ
ತೆಳ್ಳಾನ ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸಿದಾವು.

* **ಪ್ರಾಸಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಾಸದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.**

* * * * *

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೭. ಹೃದಯ ವಚನಗಳು

Q3X3J4

– ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಪ್ರವೇಶ : ಹೃದಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಕೇವಲ ಮಾನವರಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು ಈ ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಒಂಬತ್ತು ತಡವೆ ಉಪಕರಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ತಪ್ಪಲು, ಮೊದಲಿನೆಲ್ಲವ ಮರೆವರಯ್ಯ
ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಟೀಕಿಸಲು, ಕೆರಳಿ ಜರೆವರಯ್ಯ
ಸ್ತುತಿಗೆ ತಲೆಯೊಲೆಯಿಸಿ ನಲಿದೊಲಿವುದಯ್ಯ ಲೋಕ
ಓಲೈಕೆಯ ಚಾಳಿಯ ದೂರೀಕರಿಸಯ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಾತೀತ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

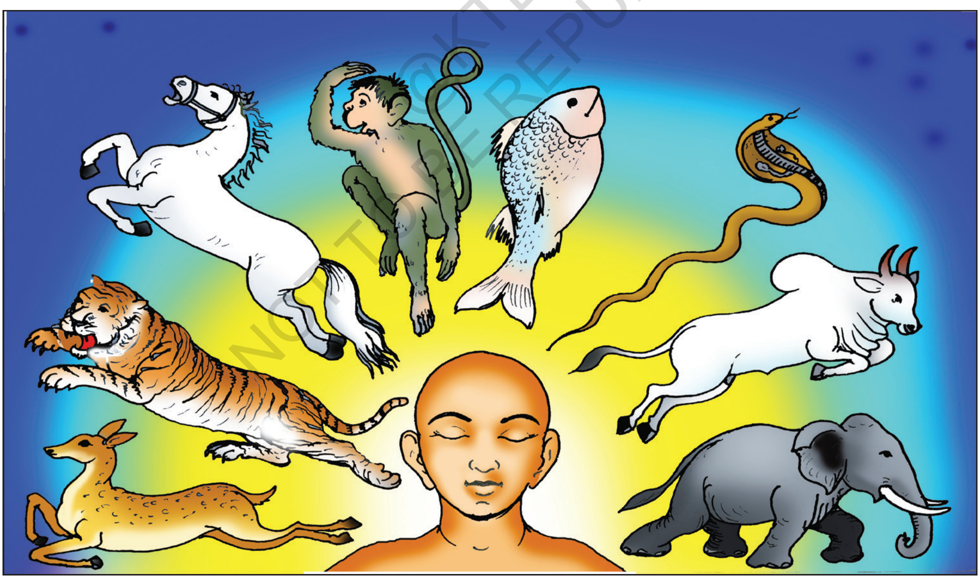

ನೆಗೆವ ಹುಲ್ಲೆಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ಮೊರೆವ ಹುಲಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಕೆನೆದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುವ ಕುದುರೆಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಗಂಭೀರಗತಿಯ ಗಜವಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ

ಗುಟುರುವ ಗೂಳಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ಚಪಲತೆಯ ಕೋತಿಯಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ನಂಜಿನ ನಾಗವಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ ನೀರೊಳಗೆ ನಿರಾಳವಿಹ ಮೀನಾಗುವುದೊಮ್ಮೆ
ಹೃದಯಕೆನಿತು ರೂಪಗಳೊ ಈ ಹದನವ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ
ಬಹುರೂಪಿ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ಎನಿತು ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಿತಡೇನು ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ನುಡಿ ಸಡಗರ ತೋರ್ದಡೇನು ಎದೆಯ ಮಿಡಿತವರಿಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ಶೋಧನೆಗೈದಡೇನು ಹೃದಯ ಶೋಧನೆಗೈಯದನ್ನಕ?
ಎನಿತು ಸಾಧನೆಗೈದಡೇನು ಹೃದಯದ ಬೆಸುಗೆ ಸಾಧಿತವಾಗದನ್ನಕ?
ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜೀವಭಾವದಾತ ನೀನೆ ಕಾಣ ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ಕೌಶಲ : ಓದುವುದು.
ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಓದಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಅವರು **ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡ್ಕದಲ್ಲಿ** **೨೭-೦೯-೧೯೩೫**ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗೆ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರವತ್ತಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ, ನಾಟಕಗಳು ಇವರ **ಆಡುಂಬೊಲ. ಉಪ್ಪುಗಾಳಿ, ಹೃದಯ ವಚನಗಳು, ತಂಬಿಲ, ರಂಗಿತ** ಇತ್ಯಾದಿ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀಯುತರು ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಲೆವಾಲವನ್ನು ತುಳುವಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. **ಎಲೆಗಳು, ರುದ್ರಶಿಲೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ವನಮಾಲೆ, ಭಗವತಿ ಆರಾಧನೆ, ಮೋಯ ಮಲಯಾಳಿ** ನಿಘಂಟು ಮುಂತಾದವು ಅವರ ಮಹತ್ತರ ಕೃತಿಗಳು. ಪುತ್ತೂರು ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ**ಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಚನವನ್ನು ಅಮೃತಸೋಮೇಶ್ವರ ಅವರ **'ಹೃದಯ ವಚನಗಳು'** ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ತಡವೆ–ಬಾರಿ, ಸಲ. ಉಪಕರಿಸು–ಉಪಕಾರ ಮಾಡು, ನೆರವು ನೀಡು. ಜರೆ– ನಿಂದಿಸು, ಬಯ್ಯು. ಸ್ತುತಿ–ಹೊಗಳಿಕೆ. ಓಲೈಸು–ಮೆಚ್ಚಿಸು. ಚಾಳಿ–ನಡವಳಿಕೆ, ವರ್ತನೆ. ಹುಲ್ಲೆ–ಜಿಂಕೆ, ಚಿಗರೆ. ಮೊರೆವ–ಗರ್ಜಿಸುವ, ಕುಪ್ಪಳಿಸು–ಹಾರು, ಜಿಗಿಯು. ಗಜ–ಆನೆ. ಗುಟುರು–ಹೂಂಕರಿಸು, ಜೋರಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಮಾಡು. ನಂಜು–ವಿಷ. ನಿರಾಳ–ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ. ಹದನ–ರೀತಿ. ಎನಿತು–ಎಷ್ಟು. ಮಿಡಿತ–ಬಡಿತ, ಸ್ಪಂದನ. ಬೆಸುಗೆ–ಹೊಂದಿಕೆ, ಜೋಡಣೆ. ಸಾಧಿತ–ಸಾಧಿಸಿದ, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ. ದಾತ–ಒಡೆಯ, ಸ್ವಾಮಿ.

ವಿವರ ತಿಳಿಯಿರಿ:

- **ಸ್ತೋತ್ರಾತೀತ** :– ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗದ.
- **ಬಹುರೂಪಿ** :– ಹಲವು ರೂಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾತ.
- **ವಚನ** :– ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ; ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ವಚನಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಉಪಕರಿಸು ೨. ಮೊರೆವ ೩. ನಿರಾಳ ೪. ಸಾಧಿತ ೫. ಬಹುರೂಪಿ

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಚನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ:

೧. ಎನಿತು ಭಾಷೆಗಳ ____________________

____________________ಮಿಡಿತವರಿಯದನ್ನಕ?

____

____

____________________ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ.

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಯಾವ ಚಾಳಿಯನ್ನು ದೂರವಿಡಿ ಎಂದು ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

೨. ಹೃದಯದ ಬೆಸುಗೆ ಸಾಧಿತವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

೩. ಅಂಕಿತನಾಮವು ವಚನದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ?

೪. ನಾವು ಮೊದಲು ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು?

೫. ಜನ ಕೆರಳಿ ಜರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಈ. ಈ ವಚನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

ಒಂಬತ್ತು ತಡವೆ ....

....

....

....ಹೃದಯೇಶ ಸೋಮೇಶಾ॥

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದರ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ; ೨. '......' ೩. (.......) ೪. "......." ೫. !

ಭಾಷಾ ಆಟ.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರವೃಂದದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ವಚನಕಾರರು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬ	ಸಿ	ದ್ದ	ಯ್ಯ	ಮಾ	ಕ	ಕ್ಕ	ಯ್ಯ
ಅ	ಸ	ಹಾ	ಪು	ದ	ಚೆ	ನ್ನ	ಯ್ಯ
ಕ್ಕ	ವ	ಣ್ಣ	ರಾ	ಣಿ	ಕ	ಸಿ	ಜ
ಮ	ಹಾ	ಮ	ಡಿ	ವಾ	ಳ	ದ್ಧ	ರ
ದಾ	ದೇ	ವಿ	ಪ್ರ	ಭು	ಮಾ	ರಾ	ಮ
ಸಿ	ಅ	ಲ್ಲ	ಮ	ಕ	ಚ	ಯ್ಯ	ಕ
ಮ	ಯ್ಯ	ಚ	ನ್ನ	ಬ	ಸ	ವ	ಣ್ಣ

ಯೋಜನೆ

- ಐದು ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

- ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.
- ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಗಳು ಯುವಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೊತ್ತು.
- ಒಂದು ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.
- ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯವು ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

* * * * *

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

೮. ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ

L9Z2C5

– ಪ.ಗು. ಸಿದ್ಧಾಪುರ

ಪ್ರವೇಶ : ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪರಕೀಯರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಅನೇಕ ದೇಶಭಕ್ತರು, ನಾಡಭಕ್ತರು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯ.

ಕಟ್ಟುಕತೆ ಇದು ಅಲ್ಲ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಟ್ಟ
ವೀರವನಿತೆಯ ಚರಿತೆ ನೀವ್ ಕೇಳಿರಿಂದು
ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಕುನ್ನಿಗಳ ಮನ್ನಿಸದೆ
ಸಮರ ಸಾರಿದ ರಾಣಿ ಜನಜನಿತವಿಂದು ॥೧॥

©KTBS
Not to be REPUBLISHED

ಮಲ್ಲಸಜ್ಜನ ಮನಕೆ ನೋವಾಗದಿರಬಹುದೆ?
ಹೋದರೀ ಸಿರಿನಾಡು ಪರಕೀಯರಾ ವಶಕೆ!
ಮಂಚಕ್ಕೆ ಒರಗಿರುವ ಕಿರಿಯರಸಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ
ಕನವರಿಸಿ ಕಟಕಟನೆ ಹಲ್ ಕಡಿದಳಾಕೆ ॥೨॥

ತುತ್ತೂರಿ ಊದಿದಳು ಕಿತ್ತೂರು ಕಿರಿರಾಣಿ
ಬನ್ನಿರೈ ನನ್ನವರೆ ತಾಯ್ ಸೇವೆಗೆಂದು
ನಮ್ಮ ಅನ್ನವನುಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವ ಕುನ್ನಿಗಳ
ಶಿರಮಾಲೆ ಕೊರಳೊಳಗೆ ಧರಿಸೋಣವೆಂದು ॥೩॥

ಗುಡುಗಿದಳು ಸಿಡಿಲಂತೆ ಸಿಂಹದಾ ಧ್ವನಿಯಂತೆ
ಏಳಿರೈ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಕಲಿಗಳೇ ನೀವು!
ಕರಿನೆಲದ ಗರಿಮೆಯನು ತೋರಿಸಲು ಬಿಳಿಯರಿಗೆ
ಛಲ ತೊಟ್ಟು ಹುಲಿಯಂತೆ ನುಗ್ಗೋಣ ನಾವು ॥೪॥

ಅಮಟೂರು ಬಾಳಪ್ಪ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ
ಸಿಡಿಲಿನಾ ಕಿಡಿಯಂತೆ ಸಿಡಿದೆದ್ದರೊಡನೆ
ನಾಡ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನು ಪಣಕಿಟ್ಟು
ರಾಜಗುರು ಕೃಪೆ ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಿದರು ಸೇನೆ ॥೫॥

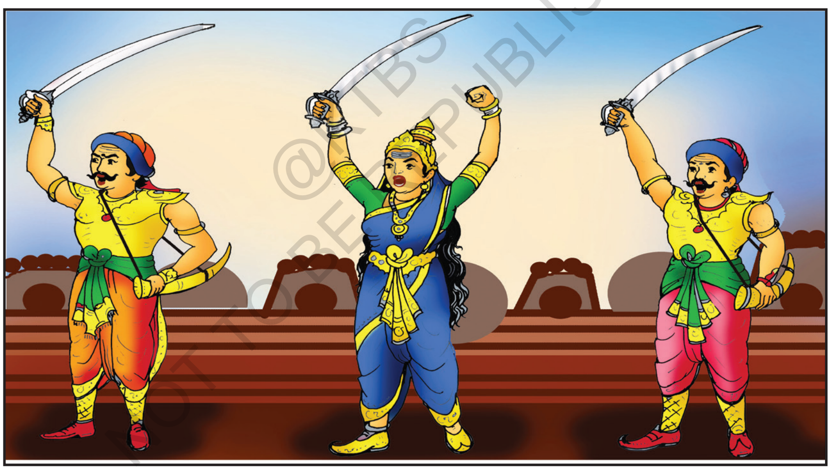
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಆಕಾಶದೆತ್ತರಕೆ ಜಯಘೋಷ ಮೊಳಗಿಸುತ
ನುಗ್ಗಿದಳು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ರಣಚಂಡಿಯಾಗಿ
ವೀರ ಯೋಧರ ಎದೆಗೆ ವಜ್ರಕವಚವ ಬಿಗಿದು
ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಖಡ್ಗ ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ॥೬॥

ತನ್ನಾತ್ಮ ಛಲದಿಂದ ಧರಿಸಿದಳು ಜಯಮಾಲೆ
ಸೋಲಾಯ್ತು ಮರುಕ್ಷಣವೆ ದುರ್ಮತಿಯರಿಂದ
ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗಿದಳು ಮನನೊಂದು ಕೊರಗಿದಳು
ತಾಯ್ ನೆಲದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಕೈ ಮೀರಿತೆಂದು! ॥೭॥

ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವೆನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ
ದುಷ್ಟ ಅರಿಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ
ಸೆರೆಮನೆಯ ಸೇರಿದರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲೆನಿತು
ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದಳು ನಿತ್ಯ ॥೮॥

ನಿನ್ನ ಋಣ ತೀರಿಸಲು ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲಮ್ಮ
ಈ ಒಂದೆ ಜನ್ಮದಲಿ ಕರುನಾಡ ಒಡತಿ
'ಮರುಜನ್ಮ ನೀಡೆನಗೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಈ ನೆಲದಿ'
ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಡಿದಳು ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ ॥೯॥

ಕೌಶಲ : ಆಲಿಸುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಏಕೆ? ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ, ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

ಪರಗೊಂಡ ಗುರುಪಾದಪ್ಪ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಇವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ **ಪ.ಗು.ಸಿದ್ದಾಪುರ.** ಇವರು **೦೧-೦೪-೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರ (ಬಿಜಾಪುರ) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿಯ ದಾಶಾಳ** ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಗುರುಪಾದಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಹೆಸರು ಯಮುನಾಬಾಯಿ. ಇವರು ಎಂ.ಎ, ಎ.ಎಂ.(ಆರ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್) ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಮುಳವಾಡ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತೆಗಳು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. **ರಾಜ್ಯ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು** ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ **'ಮಕ್ಕಳ ನೂರಾರು ಕವಿತೆಗಳು'** ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ದಿಟ್ಟಹೆಜ್ಜೆ-ಧೈರ್ಯದ ಹೆಜ್ಜೆ, ಸಾಹಸದ ನಡೆ. ಚರಿತ್ರೆ-ಇತಿಹಾಸ. ಕುನ್ನಿ-ನಾಯಿಮರಿ. ಜನಜನಿತ-ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ. ಪರಕೀಯ-ವಿದೇಶಿಯ, ಅನ್ಯ. ಕನವರಿಕೆ-ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ. ಕೆಚ್ಚೆದೆ-ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಎದೆ, ಎದೆಗಾರಿಕೆ. ರಣಚಂಡಿ-ಯುದ್ಧದೇವತೆ, ದುರ್ಗೆ. ದುರ್ಮತಿ-ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿ, ದುಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮಮ್ಮಲ ಮರುಗು-ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮರುಗು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಃಖಪಡು. ಅರಿ-ಶತ್ರು. ಸೆರೆಮನೆ-ಕಾರಾಗೃಹ, ಬಂದೀಖಾನೆ. ಕಲಿ-ವೀರ, ಶೂರ. ಮರುಜನ್ಮ-ಪುನರ್ಜನ್ಮ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಅ. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ____________ಮನ್ನಿಸದೆ

೨. ಹೋದರೀ ____________ ಪರಕೀಯರಾ ವಶಕೆ!

೩. ಕರಿನೆಲದ ಗರಿಮೆಯನು ತೋರಿಸಲು ____________

೪. ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರುಗಿದಳು__________ಕೊರಗಿದಳು

ಆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ ಬಳಸಿ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಚರಿತ್ರೆ ೨. ಜಯಮಾಲೆ ೩. ಋಣ

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಅ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಏನೆಂದು ಕನವರಿಸಿ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದಳು?

ಆ. ನಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವವರು ಯಾರು?

ಇ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು?

ಈ. ಯಾರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು?

ಉ. ಮರುಜನ್ಮ ನೀಡೆಂದು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಯಾರಲ್ಲಿ, ಯಾಕೆ ಕೇಳಿದಳು?

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಹಲ್ಲು ಕಡಿದದ್ದು ಯಾಕೆ?

೨. ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು?

೩. ಚೆನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ನೋವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

೪. ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಏನೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು?

ಉ. ಪದ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಮಲ್ಲಸಜ್ಜನ ______________

____

____

______________ಹಲ್ ಕಡಿದಳಾಕೆ

NOT TO BE REPUBLISHED © KTBS

೨. ನಿನ್ನ ಋಣ__________________

____

____

________________ಕಿತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ.

ಊ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಪೋರ್ಚ್‌ಗೀಸ್ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಾಗಿ ದೇಶಿಯ ಅನ್ಯದೇಶಿಯ ಇರುವಕಡೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರೋಡ್, ಅಲಮಾರು, ಛೇರ್‌ಮನ್, ಭೂಮಿ, ಮನೆ, ಕೋರ್ಟ್, ನದಿ, ಸ್ಕೂಲ್, ಸಾಬೂನು, ಸಂಧ್ಯಾ, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮೇಜು, ಆರ್ಯ, ಪಾದ್ರಿ, ರಾತ್ರಿ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ, ಹಿತ್ತಿಲು, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಬಾಯಿ.

- ಇಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸಿ ನೀಡಿದೆ. ಜಾಣರಾದ ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದಿವಾನ, ಸೈಕಲ್, ಅನಾನಸು, ವಜಾ, ಜರೂರು, ಬೆಲ್ಲ, ಸರದಾರ, ಸಿನಿಮಾ, ಖಾನಾವಳಿ, ನೀರು, ಚೂಡ, ಶಿಫಾರಸ್ಸು, ಮೇಜು, ಹುಲ್ಲು, ಪಗಾರ, ಸಾಬೂನು, ಎಕರೆ, ಸರಕಾರ, ಹೊಲ, ಕಛೇರಿ,ಜಾನುವಾರು, ಆಟ, ಲಾವಣಿ, ಬಟಾಟೆ, ಅಮಲ್ದಾರ್.

ಏ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಕೆಳಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಮಳೆಗಾಲ
ಬೀಜವ ಬಿತ್ತುವ ಈ ಕಾಲ
ಬೆಳೆಯನು ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಕಾಲ
ಕೊಡೆಯನು ಹಿಡಿಯುವ ಈ ಕಾಲ॥

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಚಳಿಗಾಲ
ಎಲೆಗಳು ಉದುರುವ ಈ ಕಾಲ
ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುವ ಈ ಕಾಲ
ಕಂಬಳಿ ಹೊದೆಯುವ ಈ ಕಾಲ॥

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

ಬಂತಪ್ಪ ಬಂತು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ
ನೀರನು ಕುಡಿಯುವ ಈ ಕಾಲ
ಮಾವು ಸಿಗುವ ಈ ಕಾಲ
ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಣಗುವ ಈ ಕಾಲ॥

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

೧. ಕಾಲಗಳು ಯಾವುವು?

೨. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ?

೩. ಎಲೆಗಳು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದುರುತ್ತವೆ ?

೪. ಮಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ?

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾಹಿತಿ

ವಾಕ್ಯಗಳ ವಿಧಗಳು:

ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳು:

೧) ಸಾಮಾನ್ಯ (ಸರಳ) ವಾಕ್ಯ

೨) ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ

೩) ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ

೧) **ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ** : ಒಂದೇ ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಖಚಿತ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ವಾಕ್ಯಗಳೇ 'ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ'ಗಳು.

ಉದಾ: ೧) ಹಕ್ಕಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

೨) ಮೀನು ನೀರಲ್ಲಿ ಈಜುತ್ತದೆ.

೨) **ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ** : ಎರಡು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅರ್ಥಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಾವ್ಯಯದ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ರಚಿತವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳೇ 'ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯಗಳು'.

ಉದಾ: ೧) ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨) ಬೆಕ್ಕು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿತು ಆದರೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹಾಲಿರಲಿಲ್ಲ.

೩) ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೩) **ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ** : ಒಂದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ರಚಿತವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳೇ 'ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳು'.

ಉದಾ: ೧) ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸು ಬರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಂತಸಪಟ್ಟರು.

೨) ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೈಮರೆತರು.

ಯೋಜನೆ

- ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೂರಕ ಓದು

- ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಾಪುರುಷರ, ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
- ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಓಬವ್ವನಂತಹ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶುಭ ನುಡಿ

- ತಾನೆಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ನಾಡನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.
- ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ಭೂಮಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು.
- ನಾವೆಲ್ಲ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದಾಗಬೇಕು.

* * * * *

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು

೩. ಗಾಢ ಕತ್ತಲು ಮತ್ತು ಗುಮ್ಮಗಳು

– ವಿಜಯಶ್ರೀ ಹಾಲಾಡಿ

ವಿಜಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಂದರೆ ಗುಮ್ಮ; ಗುಮ್ಮ ಎಂದರೆ ಕತ್ತಲು. ಅವಳು ತೀರಾ ಸಣ್ಣವಳಿರುವಾಗ ಅಕ್ಕಂದಿರು, ಅಣ್ಣ "ಗುಮ್ಮನ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸು" ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣು ಬಿಡಿಸಿ, ಮುಸುಕುಧಾರಿ ವೇಷವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗುಮ್ಮನಿಗೆ ಅದರ ಗೊಗ್ಗರು ಗಂಟಲ ತರಹವೇ ಭಯಾನಕ ಕಣ್ಣು, ದೇಹ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. 'ಗುಮ್ಮ' ಎಂದರೆ ಗೂಬೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ! ಕ್ರಮೇಣ ದೊಡ್ಡವಳಾದ ನಂತರವೇ ಆ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಾದದ್ದು. ಅವಳು ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗ ಹಾಲು ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೆ, ಊಟ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ "ಗುಮ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ತಿನ್ನು" ಎಂದು ಹೆದರಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಮಳೆಗಾಲದ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಮ್ಮಗಳು 'ಊಂ ಹೂಂ' ಎಂದು ಸತತವಾಗಿ ಕೂಗುವುದು ಕೇಳಿ ಗುಮ್ಮನ ಕುರಿತು ಭೀತಿಯೊಂದು ಅವಳೊಳಗೆ ಇಳಿದಿತ್ತು.

ನಿಜವಾದ "ಕತ್ತಲು" ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತೇ ಇಲ್ಲದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ದಟ್ಟ ಕಾಡು – ಗದ್ದೆ, ತೋಟ ಹೊಂದಿದ ಹಳ್ಳಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವಳು ವಿಜಿ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಉರಿಯುವ ಚಿಮಣಿದೀಪ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೊರಗೆಲ್ಲ ದಟ್ಟ ಕತ್ತಲು. ಆ ಕತ್ತಲು ಹೇಗೆಂದರೆ ಜಗವೆಲ್ಲವೂ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿಟ್ಟಂತೆ! ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣು ತಾಗಿಸಿದರೂ ಕತ್ತಲಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೋಡಗಳು ತುಂಬಿದ ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಟುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಸುಪಾಸಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ; ಅದರಲ್ಲೂ ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೆ ಒಳ್ಳೆ ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಿನ ಗದ್ದೆ, ಗಿಡಮರಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಗಲಲ್ಲೇ ಪದರ ಪದರ ಮೋಡಗಳು ಕವುಚಿಕೊಂಡು ಕತ್ತಲಾಗಿಬಿಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಂತೂ ಒಂಥರಾ ನಿಗೂಢ ಭಾವವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತದೆ.

ಸಂಜೆಯಾದೊಡನೆ ಚಿಮಣಿದೀಪಗಳು, ಒಂದೆರಡು ಲ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು, ದೇವರ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೋ, ಕೋಣೆಗೋ, ಬಚ್ಚಲುಮನೆಗೋ, ಬಾವಿಕಟ್ಟೆಗೋ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೋ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಚಿಮಣಿಯನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ತೋಟ ಅಥವಾ ದೂರ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ದೂರದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸೂಡಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂಡಿಯನ್ನು ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆಯ ಗರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಬಾಳೆನಾರಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಸೂಡಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾರುದ್ದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸೂಡಿಯ ತುದಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾ ಸುಮಾರು ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ಆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದಿತ್ತು! ಆಗೆಲ್ಲ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಹುತೇಕ ಕತ್ತಲು.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಹಾಗಾಗಿಯೋ ಏನೋ, ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆಲ್ಲ ನಿದ್ದೆ ಬರುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಜಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಅಜ್ಜಿ ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿಯೂ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ. ಇನ್ನೇನು ಗಡಿಯಾರ ಒಂಬತ್ತು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಪಕ್ಕ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ; ಆರು ಗಂಟೆಗೆಲ್ಲ ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಲಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು... ಒಂದು ಸಲ ದಟ್ಟ ಕತ್ತಲಿನ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಮ್ಮ ಮನೆ ಎದುರಿನ ತೆಂಗಿನಮರದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಕೂಗಲು ಶುರುಮಾಡಿತಂತೆ. ಆಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಅಜ್ಜಿಯೊಬ್ಬರೇ. ‘ಈ ಗುಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲೇ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಕೂಗಿದರೆ...?’ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಗುಮ್ಮ ಬಂದು ಕುಳಿತರೆ ಅದು ಅಪಶಕುನ ಎಂಬುದು ನಂಬಿಕೆ. ಆ ಗುಮ್ಮನನ್ನು ಓಡಿಸಿಬಿಡುವ ಎಂದರೆ ಆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಕೊನೆಗೆ ಗಟ್ಟಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರಂತೆ; ‘ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಗುಮ್ಮ ಮನೆ ಮಾಡಿನ ಮೇಲೇ ಕುಳಿತು ಕೂಗಲಿ, ತಾನೇನೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ... ಅಪಶಕುನ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು, ನಮ್ಮ ನಡೆನುಡಿ ಸರಿಯಿದ್ದರೆ, ಒಳ್ಳೆತನವಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಘಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದರಂತೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿಜಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಗುಮ್ಮ ಕೂಗಿದರೇ ಇಷ್ಟು ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮನೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೂಗಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಪ್ಪಾ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ತಿಳಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆಚೆಮನೆ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನೇ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು! ವಿಜಿ ಅತ್ತು ಹಟ ಮಾಡಿದಾಗೆಲ್ಲ ಆಚೆಮನೆ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಅವರ ಮನೆಯಿಂದಲೇ "ಮಕ್ಕಳು ಹಟ ಮಾಡಿದರೆ ಗುಮ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ ಈಗ" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ತುಸು ಹೊತ್ತಿಗೇ ಗುಮ್ಮಗಳು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿಜಿ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಮುಸುಕು ಹಾಕಿ ಮಲಗಿ ಅಲ್ಲೇ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನೇ ಗುಮ್ಮನ ಹಾಗೆ "ಊಂ, ಹೂಂ" ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಮೇಲೆ ವಿಜಿಗೆ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯಿತು!

ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿ ಗುಮ್ಮನ ಹೆದರಿಕೆ ದೂರಾದ ನಂತರ ಕಗ್ಗತ್ತಲ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗುವುದು ವಿಜಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ವಿಜಿ, ತಂಗಿ ನೀಲಿಮಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಂದಿರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ರಾತ್ರಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಖುಷಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆ ನೀರವ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಿಡಿದು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋಗುವಾಗ ಕಾಡಿನ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ವಿಜಿ. ಹಾಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ‘ಅವತ್ತಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಹೇಗಿರಬಹುದು?’ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ, ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವಾಗ ನೋಡಿದ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶೆಗಳು, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಡು ಮತ್ತು ಕತ್ತಲು ವಿಜಿಯನ್ನು ಹೆದರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದ ತೋಟದ ತನಕ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಿ ಬರುವ ಧೈರ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಳು. ಒಂಬತ್ತನೆ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳು ರಾತ್ರಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿದ್ದೆ ಬರುವವರೆಗೆ

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕತ್ತಲನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಮಲಗುವುದು ಅವಳ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಗಾಢಕತ್ತಲು, ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ಸದಾ ಇಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಮಳೆಗಾಲದ ರಾತ್ರಿಗಳಂತೂ ವಿಜಿ – ನೀಲಿಮಾಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ "ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆ ಬರಲಿ ದೇವರೇ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಜೋಗುಳದಂತೆ ಸುರಿಯುವ ಆ ಮಳೆಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಗಡದ್ದಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಳೆಯ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮಲಗುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಭ್ರಮವಾಗಿತ್ತು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ!

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

ವಿಜಯಶ್ರೀ ಹಾಲಾಡಿ (ಜನನ: 1975 ಎಪ್ರಿಲ್ 28) ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾಲಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಮುದೂರಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯವರು. ತಂದೆ ಎಂ. ಬಾಬು ರಾವ್, ತಾಯಿ ರತ್ನಾವತಿ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ. ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಎಂಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 5 ಮಕ್ಕಳ ಕೃತಿಗಳು – **"ಓತಿಕ್ಯಾತ ತಲೆಕುಣ್ಸಿ", "ಪಪ್ಪು ನಾಯಿಯ ಪೀಪಿ", "ಸೂರಕ್ಕಿ ಗೇಟ್", "ಜಂಬಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ವಿಜಿ", "ಕಾಡಂಚಿನ ಊರಿನಲ್ಲಿ"**. ಸದ್ಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸತನದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ವಿಜಯಶ್ರೀ ಹಾಲಾಡಿಯೂ ಒಬ್ಬರು. **"ಪಪ್ಪು ನಾಯಿಯ ಪೀಪಿ"** ಕೃತಿಗೆ 2015ನೇ ಸಾಲಿನ **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಪುಸ್ತಕ** ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಜಿ.ಬಿ ಹೊಂಬಳ ಮಕ್ಕಳ **ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಡಿಸೋಜ – ಎಚ್ಚೆಸ್ವಿ ಪುಟಾಣಿ ಪುರಸ್ಕಾರ** ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಿವೆ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ವಿಜಿಗೆ ಗುಮ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇಕೆ?

೨. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

೩. ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಳ್ಳಿಗರು ಏನೇನು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

೪. ಯಕ್ಷಗಾನ ನೋಡಲು ಹೋಗಿಬರುವ ರಾತ್ರಿಗಳ ಅನುಭವಗಳೇನು?

೫. ವಿಜಿ ಕತ್ತಲಿನ ಭಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದಳು?

* * * * *

೪. 'ಹುಚ್ಚು ಹುರುಳು'

('ಬೀಚಿ'ಯವರ 'ಹುಚ್ಚು ಹುರುಳು' ನಗೆ ಬರಹದಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗ)

(೧)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.

ದಿನಾಂಕ : ದಸರೆಯ ಮುಂದೊಂದು.

ಮಾನ್ಯರೆ,

ಅನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ದಸರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಹಬ್ಬದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮಂತಹ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಈ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಬಂದು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪುರಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಿಂದ ಜ್ಞಾನಾಮೃತ ಪಾನ ಮಾಡಿಸುವಿರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದಿನವನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ,

ಇತಿ ನಿಮ್ಮವ,

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

(೨)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರು
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರೂರು
ದಿನಾಂಕ || ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ
ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ–

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವು ಕೈ ಸೇರಿತು. ಅಯ್ಯೋ! ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹಕರಿಸಿ, ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಎಂದಾದರೂ ಆಗದು ಅಂದೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮೀರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮೀ ನನ್ನಿಂದ? ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ .... ದಿನಾಂಕದಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿಬಿಡಿ.

ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಿಷಯ. ಇಂದಿನ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರವಾಸದ ತೊಂದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆ ಪ್ರವಾಸವಂತೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ನನ್ನಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷನ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವವೂ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿ, ಕಾರಣ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನೀವು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬರಲು ಅನುಕೂಲ. ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಬೇರೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಾತು, ನನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಮಗು –ಅವನಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಚಾರ್ಜು ಮಾತ್ರ–ನನ್ನನ್ನು ಅರಗಳಿಗೆಯೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲರಿಯನು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವನನ್ನೂ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಅದೇನು ಮಹಾ ವೆಚ್ಚ ಬಿಡಿ, ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬೇಡಿರಿ.

ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗೈಯುವ,

....

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

(೩)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.
ದಿನಾಂಕ|| ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ.
ಮಹನೀಯರೇ

ಆಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ಪ್ರಯಾಣದ ಖರ್ಚನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಮಗನ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ .... ದಿನಾಂಕದಂದು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಇಂತು ಬೇಡುವ,

....

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

(೪)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಕಾರರು

ಕನ್ನಡಭಾಷಣಕಾರರೂರು

ದಿನಾಂಕ॥ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ

ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗೆಳೆಯರೆ–

ಎಷ್ಟು ಮರೆವು ನೋಡಿ ನನಗೆ? ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವ ಭರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮನೆಯಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ನಿಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನೀವು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಬಿಡಾರ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಬರೀ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚೇ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ ಕಣ್ರೀ, ಕೂಲಿ ಅನ್ನಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್ನಿ, ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು–ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೇರೆ. ಅದರ ಖರ್ಚಿನ ....ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ. ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರಪಡಬೇಡಿ

ಹೋ, ಅಂದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯ 'ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದುಃಸ್ಥಿತಿ'

ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಮೃತಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆದ ಭಾಷಣಕಾರ

....

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

(೫)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೊಂದೂರು.

ದಿನಾಂಕ॥ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ.

ಮಹನೀಯರೇ

ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಡಿ; ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ " ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದುಃಸ್ಥಿತಿ"

ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಾಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯುವ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ನಾಡಹಬ್ಬ ಸಮಿತಿ.

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

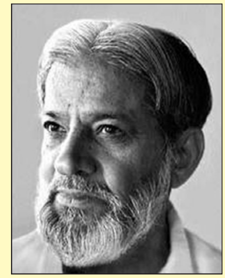

ಬೀಚಿ. **ಬೀಚಿ ಕಾವ್ಯ ನಾಮ**ದಿಂದ ಮನೆಮಾತಾಗಿರುವ **'ರಾಯಸಂ' ಭೀಮಸೇನಾ ರಾವ್ ರವರು ೧೯೧೩ರಲ್ಲಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ** ಜನಿಸಿದರು. ಹಾಸ್ಯಕವಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಇವರು **ನಿರ್ಭಯಾಗ್ರಫಿ, ತಿಮ್ಮನ ತಲೆ, ತಿಮ್ಮರಸಾಯನ** ಮುಂತಾದ ಹಾಸ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮೊದಲನೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

೨. ಭಾಷಣಕಾರರ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವೇನು?

೩. ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದವರು ಯಾರು?

೪. ಭಾಷಣಕಾರರ ಭಾಷಣ ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

೫. ಭಾಷಣಕಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕೊನೆಯ ಉತ್ತರವೇನು?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

* * * * *

೫. ಇರುವೆಯ ಪಯಣ

– ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ

ಇರುವೆ ಇರುವೆ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ
ಯಾವ್ಯಾವ್ ಊರು ನೋಡಿದ್ದೀ?
ಯಾವ್ಯಾವ್ ಊರ್‌ನಲ್ ಏನೇನ್ ಕಂಡಿ,
ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗ್ ಹೊರಟಿದ್ದೀ?

ಬಾಗಿಲ ಸಂದು, ಗೋಡೆ ಬಿರುಕು
ಬೆಲ್ಲದ ಡಬ್ಬ, ಹಿತ್ಲು
ತಿಂಡೀ ಇರೋ ಹುಡುಗನ ಜೇಬು,
ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೇ ಸುತ್ಲೂ.

ಒಂದೊಂದ್ ಊರೂ ಒಂದೊಂದ್ ಥರ.
ಬಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲದ ಊರ್ಗೆ
ನಡಕೊಂಡ್ಹೋಗೇ ಬಂದಿದೀನಿ
ಚಪ್ಲಿ ಇಲ್ದೇ ಕಾಲ್ಗೆ!

ಸಕ್ಕರೆ ಬಂಡೆ, ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಟ್ಟ
ಹಾಲಿನ ಲೋಟದ ಬಾವಿ
ಸುತ್ತಿ ಈಗ ಹಿಡಿದಿದ್ದೀನಿ
ಮತ್ತೆ ಮನೇ ಹಾದಿ.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಕವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ :

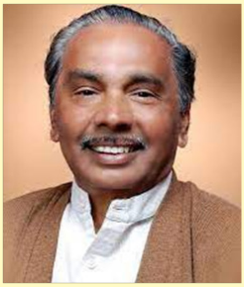

ಎನ್.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ (ಜನನ: ೧೯೩೬, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೯, ಮರಣ: ೨೦೨೧, ಮಾರ್ಚ್ ೦೬) ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದಿದವರು. ಮೂಲತಃ ಶಿವಮೊಗ್ಗದವರಾದ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ, ತಾಯಿ ಮೂಕಾಂಬಿಕೆ. ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ನೈಲಾಡಿ ಶಿವರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ. ಅವರು ಕವಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿಮರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ವಾಗ್ಮಿ. ಅವರ ಭಾವಗೀತೆಗಳು ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡಿವೆ. ಕವಿತೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಅನುವಾದ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ – ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿರುವವರು.

'ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ' ಅವರಿಗೆ ಬಹು–ಪ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಮಕ್ಕಳ ಪದ್ಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ **'ಕಿನ್ನರಲೋಕ', 'ಭಾಳ ಒಳ್ಳೇವ್ರು ನಂ ಮಿಸ್ಸು'** ಹಾಗೂ **'ಗೇರ್ ಗೇರ್ ಮಂಗಣ್ಣ'** ಅವರ ಇತರೆ ಕೃತಿಗಳು. **'ಕಿಶೋರಿ'** ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಟಿ.ಇ. ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಾಲ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿವೆ. ಮೂರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಥಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹೊರತಂದ ಭಾರತ ಭಾರತಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಪದ ಮಾಲಿಕೆಯ ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಭಟ್ಟರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಇರುವೆ ಯಾವ ಯಾವ ಊರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದೆ?

೨. ಬಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲದ ಊರಿಗೆ ಇರುವೆ ಹೋಗಿ ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆ?

೩. ಹುಡುಗನ ಜೇಬಿನತ್ತ ಇರುವೆ ಹೋಗಿದ್ದೇಕೆ?

೪. ಹಾಲಿನ ಲೋಟವು ಇರುವೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ?

೫. ಇರುವೆ ಯಾವುದನ್ನು ಬಂಡೆ, ಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ?

೬. ಇರುವೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಹೇಗೆ ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

* * * * * * *